

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА
ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР 2014-2020 Г. НА
ОБЩИНА БАЛЧИК ЗА ПЕРИОДА
01.01.2019-31.12.2019 Г**



СЪДЪРЖАНИЕ

СЪДЪРЖАНИЕ.....	2
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ.....	3
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТАБЛИЦИ.....	4
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ФИГУРИ.....	4
1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ.....	5
2. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОПР 2014-2020 И В ЧАСТНОСТ ПРОМЕНИТЕ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ НА ОБЩИНАТА	9
2.1 Демографска характеристика на община Балчик	9
2.2. Икономическо развитие на община Балчик	15
2.3. Пазар на труда	24
2.4. Социално развитие.....	26
3. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОПР 2014-2020 ВЪЗ ОСНОВА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОБЩИНСКИТЕ ПЛАНОВЕ РАЗВИТИЕ И НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ	29
3.1. Резултати от изпълнението на Стратегическа цел 1 „Устойчиво развитие на туризма в община Балчик“	29
3.2. Резултати от изпълнението на Стратегическа цел 2 „Развита местна икономика, основана на знание и иновации“.....	31
3.3. Резултати от изпълнението на Стратегическа цел 3 „Постигане на балансирано и устойчиво развитие на територията на община Балчик“	33
3.4. Резултати от изпълнението на Стратегическа цел 4 „Повишаване качеството на жизнената среда и условията за професионална реализация“	35
3.5. Резултати от изпълнението на Стратегическа цел 5 „Постигане на добро управление и повишаване на административния капацитет“	38
4. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОПР 2014-2020 ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ	41
5. ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОПР 2014-2020	61
5.1. Мерки за наблюдение и механизми за събиране, обработване и анализ на данни	61
5.2. Проблеми, възникнали при прилагане на ОПР 2014-2020	64
5.3. Мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на ОПР 2014-2020.....	65
5.4. Съответствие на ОПР 2014-2020 със секторни политики, планове и програми на територията на община Балчик, в т.ч. мерки за ограничаване на изменението на климата.....	65
5.5. Приложение на принципа на партньорство	66
5.6. Резултати от извършени оценки.....	67
6. ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ 2014-2020	67
7. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО НА ОПР 2014-2020	69
ПРИЛОЖЕНИЯ.....	69

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АЗ	Агенция по заетостта
АСП	Агенция за социално подпомагане
ДБ/ЦБ	Държавен/централен бюджет
ДБТ	Дирекция „Бюро по труда“
ДИ	Други източници (дарения, съфинансиране, фондове на други финансови инструменти)
ЕИП	Европейско икономическо пространство
ЕС	Европейски съюз
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение на средствата от Структурните фондове на ЕС
ЗМСМА	Закон за местното самоуправление и местната администрация
ЗРР	Закон за регионалното развитие
МОН	Министерство на образованието и науката
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МСП	Малки и средни предприятия
МФ	Министерство на финансите
НСИ	Национален статистически институт
ОБ	Общински бюджет
ОДЗ	Областна дирекция „Земеделие“
ОПДУ	Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 г.
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г.
ОПИК	Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020
ОПУ	Областно пътно управление
ОСР	Областна стратегия за развитие
ОПРР	Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г.
ОПРЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г.
ОПХ	Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ППЗРР	Правилник за прилагане на Закона за регионалното развитие
ПРСР	Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПЧП	Публично-частно партньорство
СИР	Североизточен район
ТГС	Трансгранично сътрудничество
ТСБ	Териториални статистическо бюро
ТСУ	Териториално и селищно устройство
ФЕС	Фондове на Европейския съюз (ЕФРР, ЕСФ, КФ, ЕЗФРСР, ЕФМДР)

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТАБЛИЦИ

Таблица 1.	Население в община Балчик по населени места за периода 2014-2018 г.	10
Таблица 2.	Население в трудоспособна възраст в община Балчик 2011-2018 г.....	12
Таблица 3.	Естествено движение на населението в община Балчик за периода 2014-2018 г....	13
Таблица 4.	Основни икономически показатели за област Добрич за периода 2014-2018 г...15	
Таблица 5.	Основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия в община Балчик за периода 2014-2018 г.	16
Таблица 6.	Чуждестранни преки инвестиции в община Балчик за периода 2014-2018 г.....	17
Таблица 7.	Основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия за 2018 г. по икономически дейности.....	18
Таблица 8.	Обработваеми земеделски площи в община Балчик за периода 2014-2019 г.	19
Таблица 9.	Отглеждани култури по площ в община Балчик за периода 2014-2019 г. (ха)....	20
Таблица 10.	Брой селскостопански животни в община Балчик за периода 2014-2019 г.	20
Таблица 11.	Основни показатели за туризма в община Балчик за периода 2012-2016 г.	23
Таблица 12.	Средна годишна работна заплата на наетите по трудово правоотношение за периода 2015-2018 г. (лева).....	24
Таблица 13.	Индикатори в сферата на образованието	27
Таблица 14.	Индикатори в сферата на здравеопазването	28
Таблица 15.	Изпълнение на индикаторите за резултат на Общински план за развитие на община Балчик 2014-2020 г.....	41
Таблица 16.	Изпълнение на индикаторите за въздействие на Общински план за развитие на община Балчик 2014-2020 г.....	55
Таблица 17.	Финансово изпълнение на Приоритетите от ОПР 2014-2020 г. за 2019 г. в хил. лв.	57
Таблица 18.	Индикативна стойност и реално изплатени средства по проекти/дейности в община Балчик по приоритети за 2019 г., лв.....	60

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ФИГУРИ

Фигура 1.	Изменение на населението в община Балчик за периода 2014-2018 г. (д.).....	11
Фигура 2.	Съотношение между мъже и жени в Община Балчик към 31.12.2018 г.....	11
Фигура 3.	Разпределение на населението по пол и възраст в Община Балчик към 31.12.2018г.	12
Фигура 4.	Равнище на безработица по брой регистрирани лица и в % за 2019 г.	25
Фигура 5.	Финансово изпълнение на приоритетите от ОПР Балчик 2014-2020 към 2019 г. ...	58
Фигура 6.	Основни източници на финансиране на ОПР Балчик 2014-2020 към 2019 г.	59

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Общинският план за развитие (ОПР) на община Балчик за периода 2014-2020 г. е основополагащ, стратегически, динамичен документ и важен инструмент при формирането и провеждането на устойчиво и балансирано местно развитие в посочената територия. Документът очертава средносрочната перспектива за икономическо, социално, инфраструктурно и екологично развитие на общината за период от седем години.

Изпълнението на Общинския план за развитие се отчита чрез **годишни доклади** за наблюдението на изпълнението на Общинския план за развитие по чл. 91, ал. 2 от ППЗРР, на основата на данните от системата за наблюдение и оценка на Общинския план за развитие.

Наблюдението и оценката на изпълнението на ОПР се извършват за постигане на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, програмирането, управлението и ресурсното осигуряване на регионалното развитие. От своя страна, резултатите от наблюдението и оценката на изпълнението на Общинския план за развитие и на Регионалните планове за развитие служат като основа за наблюдението и оценка на Областната стратегия за развитие, Регионалния план за развитие и съответно на Националната стратегия за регионално развитие (чл. 31, ал. 1 във връзка с чл. 9 от ЗРР).

Предмет на наблюдение е изпълнението на целите и приоритетите за регионално и местно развитие, съгласно определени физически и финансови индикатори, организацията и методите на изпълнение, прилагани от органите за управление, както и мерките за осигуряване на информация и публичност за резултатите от изпълнението на документите за стратегическо планиране на регионалното и местното развитие (чл. 77, ППЗРР).

Орган за наблюдение на Общинския план за развитие е Общинският съвет. В процеса на наблюдение на изпълнението на Общинския план за развитие, Общинският съвет осигурява участието на заинтересованите органи, организации, физически и юридически лица, при спазване на принципа за партньорство, публичност и прозрачност при изпълнението на Общинския план за развитие. Кметът на общината организира наблюдението на изпълнението на Общинския план за развитие, като за резултатите от наблюдението на изпълнението на Общинския план за развитие се разработва годишен доклад.

Мониторингът (наблюдението) и контролът на изпълнението на Общинския план за развитие са неразделна част от общия процес на реализиране на публични политики. Мониторингът на Общинския план за развитие трябва да осигури ефективно и ефикасно

изпълнение на различни секторни и тематични политики за развитие, които попадат в предметния обхват на местното самоуправление. Също така, той трябва да спомогне за постигането на резултатите на политиките и да гарантира широк обществен достъп до тях.

Процесът на мониторинг изисква набирането на количествени и качествени данни за почти непрекъснатия процес по изпълнение на съответните проекти и политиките/приоритетите, които те прилагат и/или следват, като напредъкът към текущия момент се сравнява с първоначалните очаквания. Целта е да се определят евентуалните необходими корективни действия при отчитане на несъответствие.

Чрез мониторинга се цели да се предостави на компетентните местни органи (Общински съвет – Балчик, Кмета на общината, служителите от общинска администрация), както и на всички заинтересовани страни (социално-икономическите партньори и структури на гражданското общество), ранна информация за напредъка, или липсата на напредък, по заложените цели и резултати. Основната цел е да се идентифицират отклоненията или проблемите при изпълнението на поставените задачи, като по този начин се подобри осъществяването на плана/политиката и се улесни/подобри по-нататъшното развитие на процеса на реализация. В резултат на осъществяването на мониторинг могат да се направят своевременни промени в начина на изпълнение на политиките. Мониторингът има особено важна роля при дългосрочните политики и програми, които се реализират в няколко времеви фази, отнасят се до различни икономически сектори и засягат различни територии и население.

Правната рамка на процеса на мониторинг, контрол и оценка на изпълнението на Общинския план за развитие се съдържа в Закона за регионалното развитие (ЗРР) и Правилника за неговото прилагане (ППЗРР).

Съгласно чл. 23 от ЗРР кметът на общината:

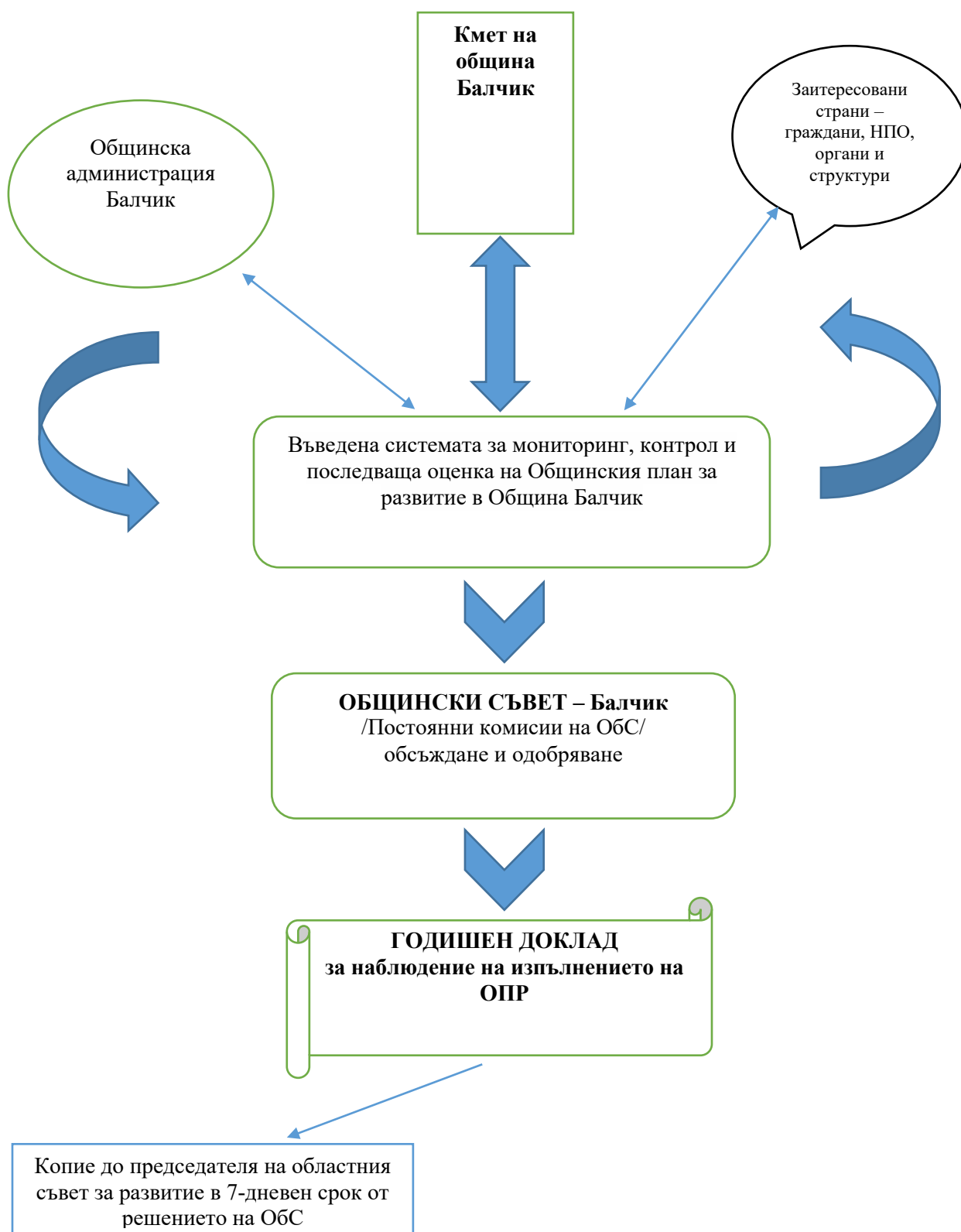
- организира изработването на общинския план за развитие и го внася за обсъждане и приемане от общинския съвет;
- ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на общинския план за развитие;
- представя годишен доклад за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие за одобряване от общинския съвет;
- осигурява публичност и прозрачност на общинския план за развитие, както и на действията по реализацията му.

Общински съвет – Балчик одобрява годишните доклади за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие по предложение на кмета на общината.

Съгласно чл. 91, ал. 8 от ППЗРР, годишният доклад за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие съдържа:

- общите условия за изпълнение на общинския план за развитие и в частност промените в социално-икономическите условия в общината;
- постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на общинския план за развитие въз основа на индикаторите за наблюдение;
- действията, предприети от компетентните органи с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на общинския план за развитие, в т. ч.:
 - ✓ мерките за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни;
 - ✓ преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на общинския план за развитие през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми;
 - ✓ мерките за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на общинския план за развитие;
 - ✓ мерките за постигане на необходимото съответствие на общинския план за развитие със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени;
 - ✓ мерките за прилагане принципа на партньорство;
 - ✓ резултатите от извършени оценки към края на съответната година;
- изпълнението на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на общинските планове за развитие и на областната стратегия за развитие;
- заключения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението.

В процеса на разработване на доклада са използвани следните информационни източници: Информационната система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020); официални данни и статистическа информация от ТСБ – гр. Добрич, ДБТ - гр. Добрич, ОДЗ – гр. Добрич, ОПУ – гр. Добрич, ВиК – гр. Добрич; интернет сайтове и портали - Община Балчик, НСИ, ОПОС, ОПДУ, ОПРР, ОПРЧР, ОПИК, ПРСР; информация, предоставена от дирекциите и отделите на Общинска администрация - Балчик.



2. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОПР 2014-2020 И В ЧАСТНОСТ ПРОМЕНЕТЕ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ НА ОБЩИНАТА

Основната характеристика в национален план, даваща отражение и върху условията за развитие на местно ниво през 2019 г., е сравнителната икономическа, финансова и политическа стабилност в цялата страна, оказваща влияние върху средата за изпълнение на Общинския план за развитие.

При анализиране и проследяване на условията за изпълнение на ОПР са отчетени настъпилите промени в социално-икономическите условия, оказващи въздействие върху социално-икономическото развитие на общината.

В следващия раздел са представени основните изводи от анализа на социално-икономическите промени, настъпили в общината от приемането на общинския план за развитие и оказващи влияние върху темповете и степента на изпълнение на ОПР.

За анализа са подбрани ключови за развитието на територията показатели, които са проследени в периода 2014 (началото на действието на ОПР) и 2019 (или последните актуални данни преди изготвянето на настоящия годишен доклад). Където е уместно са добавени и референтни стойности за област Добрич, за да може да се сравнят процесите в общината с тези в областта.

2.1 Демографска характеристика на община Балчик

За проследяването на демографската ситуация са подбрани няколко ключови демографски показателя, които дават обективна представа за социалния капитал – хората.

По данни на НСИ, към 31.12.2018 г. община Балчик заема второ място по брой на населението в област Добрич. Общият брой на населението в общината възлиза на 19 331 д. (11,1% от населението в област Добрич, което е 173 831 д. към 31.12.2018 г.).

За периода 2014-2018 година движението на населението в община Балчик показва една трайна тенденция за намаление - характерна и за градското, и за селското население. Тази тенденция е характерна както за общината, така и за областта, и за североизточния район.

През 2018 г. населението на община Балчик е намаляло с 3,6% спрямо 2014 г., а населението в област Добрич е намаляло с 4,9%. През анализираният период по-голямо намаление се наблюдава при населението в гр. Балчик и по-малко сред това в селата. Това, от

своя страна, се дължи на ускореното застаряване, повишена смъртност и увеличаващата се миграция към по-големите градове, столицата и чужбина.

Таблица 1. Население в община Балчик по населени места за периода 2014-2018 г.

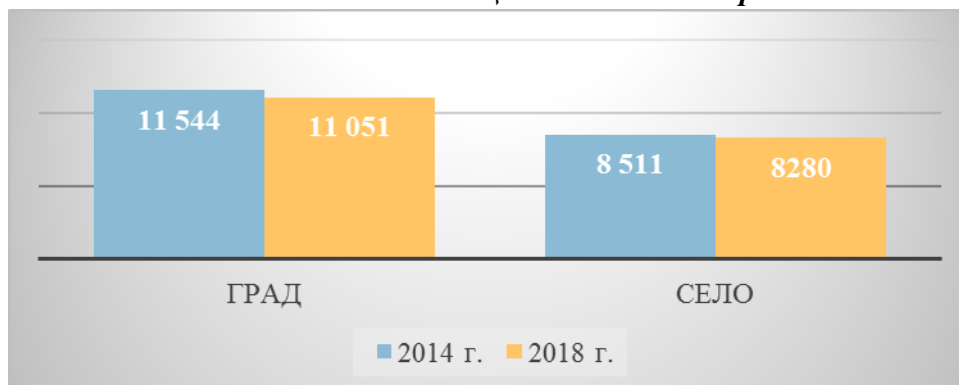
Населени места	2014	2015	2016	2017	2018
гр. Балчик	11 544	11 399	11 328	11 232	11 051
с. Безводица	351	358	347	343	341
с. Бобовец	84	113	122	119	113
с. Брястово	2	1	1	1	-
с. Гурково	441	444	447	442	438
с. Дропла	234	230	219	215	212
с. Дъбрава	175	173	169	163	159
с. Змеево	231	290	268	257	249
с. Кранево	1 071	1 173	1 148	1 085	1 065
с. Кремена	141	138	146	154	150
с. Ляхово	396	399	391	389	386
с. Царичино	146	143	137	136	143
с. Оброчище	2 158	2 135	2 121	2 108	2 099
с. Преспа	230	238	235	234	224
с. Рогачево	217	249	245	243	240
с. Сенокос	596	592	580	562	548
с. Соколово	910	908	883	882	871
с. Стражица	464	475	473	483	466
с. Тригорци	179	187	167	159	150
с. Храбово	57	55	55	56	50
с. Църква	358	347	339	334	331
Общо	20 055	20 107	19 875	19 647	19 331

Източник: НСИ, февруари 2020 г.

В пространствено отношение, логично на база демографската ситуация в общината, по-голямата част от населението е концентрирано в югоизточната част на общината. В град Балчик живеят 57,2% от населението на общината, а в селата – 42,8%. В област Добрич през 2018 г. в градовете живеят 69,1% от населението (при 73,6% средно за страната), като областта остава с най-ниска гъстота на населението.

През 2018 г. населението в град Балчик е намаляло с 4,3% спрямо 2014 г. (11 544 д.), или с 493 д. През 2018 г. населението в селата бележи спад с 2,7% спрямо 2014 г., което се отразява на социално-икономическото развитие на селските територии.

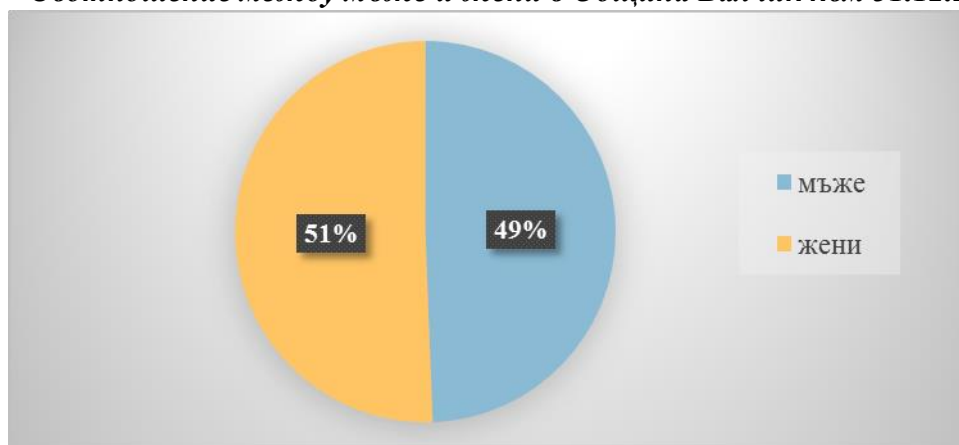
Фигура 1. Изменение на населението в община Балчик за периода 2014-2018 г. (д.)



Източник: НСИ, февруари 2020 г.

При половата структура на територията на община Балчик се наблюдава същата тенденция, характерна за цялата страна - превес на жените над мъжете. През 2018 г. мъжете в община Балчик са били 49 % (9 547), а жените 51% (9 784), като тази тенденция е характерна не само за общината, но и за цялата страна. За област Добрич това съотношение е 48,6% - мъже и 51,4% - жени.

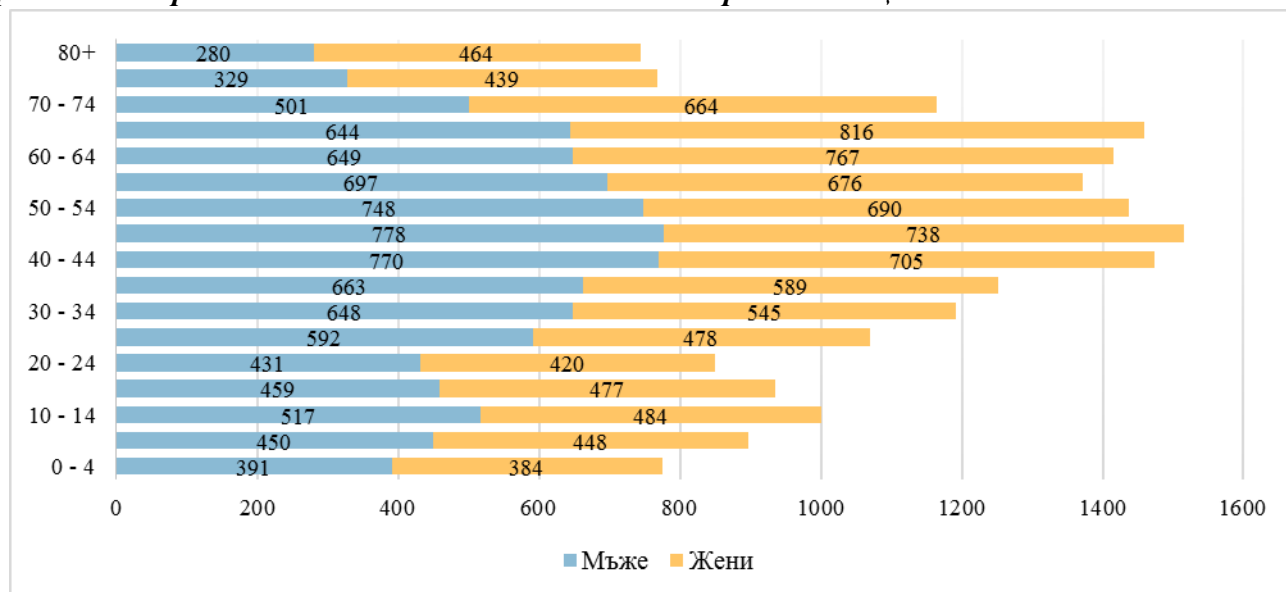
Фигура 2. Съотношение между мъже и жени в Община Балчик към 31.12.2018 г.



Източник: НСИ, февруари 2020 г.

Броят на мъжете превишава броя на жените във възрастовия интервал от 0-60 г., като жените преобладават във високите възрасти над 55 г., което се дължи на по-високата продължителност на живота сред жените. Тази тенденция се наблюдава и при населението в областта.

Фигура 3. Разпределение на населението по пол и възраст в Община Балчик към 31.12.2018г.



Източник: НСИ, февруари 2020 г.

През 2018 г. населението в под трудоспособна възраст е около 14,8% от населението на община Балчик. Възрастните над трудоспособна възраст са 4 843 души или 25,1%. Около 60,2% е делът на хората в трудоспособна възраст на 15 и повече години, което е с 0,9% повече от това за област Добрич (59,3%). За област Добрич разпределението е: под трудоспособна възраст – 15,1%, над трудоспособна възраст – 25,6%, трудоспособна възраст – 59,3% от населението на област Добрич.

Ниската раждаемост и миграциите на предимно млади хора в бъдеще ще доведат до прогресивно намаляване на работната сила.

Таблица 2. Население в трудоспособна възраст в община Балчик 2011-2018 г.

Година/Показател	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.
Под трудоспособна	3 072	2 968	2 942	2 919	2 853
Мъже	1 558	1 514	1 498	1 483	1 447
Жени	1 514	1 454	1 444	1 436	1 406
Трудоспособна	12 284	12 332	12 122	11 872	11 635
Мъже	6 597	6 651	6 537	6 379	6 251
Жени	5 687	5 681	5 585	5 493	5 384
Над трудоспособна	4 699	4 807	4 811	4 856	4 843
Мъже	1 838	1 885	1 864	1 876	1 849
Жени	2 861	2 922	2 947	2 980	2 994

Източник: НСИ, февруари 2020 г.

Данните от таблицата показват, че по отношение на възрастовата структура на населението през периода 2014-2018 г. се наблюдават следните тенденции:

- Населението в под трудоспособна възраст намалява с 219 д. (7,1%) за 2018 г. (2 853 д.) спрямо 2014 г. (3 072 д.);

- Населението в трудоспособна възраст намалява с 649 д. (5,3%) за 2018 г. (11 635 д.) спрямо 2014 г. (12 284 д.);
- Населението в над трудоспособна възраст се е увеличило с 144 д. (3%) през 2018 г. (4 843 д.) спрямо 2014 г. (4 699 д.).

Можем да обобщим, че процесът на застаряване на населението на територията на община Балчик продължава. Това е процес, който е характерен не само за община Балчик, а за цялата страна и за всички държави в Европейския съюз.

В заключение на изведените данни, делът на населението в над трудоспособна възраст превишава значително населението в под трудоспособна възраст, като в същото време трудоспособното население в общината е със стойности по-ниски от средните за страната. Това представлява заплаха за формиране на трудоспособния контингент на община Балчик в бъдеще.

По данни от текущата демографска статистика за периода 2014-2018 г. броят на живородените лица намалява, като за 2014 г. са родени 174 деца, а за 2018 г. живородените деца са 129. Раждаемостта през 2018 г. намалява с 21,8% спрямо 2017 г. Към 2018 г. общината се нарежда на трето място по брой раждания в област Добрич, като на първо място е община Добрич - град, следвана от община Добричка.

Таблица 3. Естествено движение на населението в община Балчик за периода 2014-2018 г.

Основни демографски показатели	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.
Раждаемост (в брой)	174	147	174	165	129
Смъртност (в брой)	319	352	339	313	320
Естествен прираст (в брой)	-145	-205	-165	-148	-191
Заселени (в брой)	436	777	433	430	401
Изселени (в брой)	348	520	500	510	526
Механичен прираст (в брой)	88	257	-67	-80	-125

Източник: НСИ, февруари 2020 г.

Основният демографски проблем в общината е не толкова намаляващата раждаемост, която е със стойности близки до средните за страната, а относително високото ниво на смъртност, което е по-високо от средното за страната. Високите нива на смъртност се определят от ниския стандарт на живот, влошаването на здравното обслужване, застаряването на населението, което е характерно за страната, района и областта. По-високата средна продължителност на живота, съчетана с изселване на хора в активна

възраст, води до акумулиране на население в горните възрастови групи, което по логичен път повишава общата смъртност.

Броят на починалите лица през 2018 г. е 320 д. През последните години смъртността варира в границите между 313 и 352 души. Смъртността за 2018 г. в община Балчик е 11% от смъртността за област Добрич (2 908 души).

Механичният прираст в община Балчик е отрицателен през 2018 г. (-125 д.) като броя на заселилите се лица е 401 д., а броя на изселилите се лица е 526 д.

Тенденцията, която се наблюдава за община Балчик, област Добрич и страната като цяло е, че при заселванията и изселванията жените преобладават над мъжете. За 2018 г. в страната процентът на жените е 55,4% (заселени) и 54,8% (изселени). За област Добрич от всички заселени за 2018 г. жените представляват 56%, а процентът им в групата на изселените е 54,2%. В община Балчик тази тенденция на преобладаване на жените се е запазила.

Тенденции в демографското развитие и проблеми

Тенденциите в демографското развитие на общината се определят от много фактори – природни, социално-икономически, политически и др., които оказват влияние върху броя и динамиката на населението, структурите на населението, естествения прираст, формирането на бъдещия трудоспособен контингент на общината.

Основни проблеми:

- Тенденция за постоянен спад в броя на населението;
- Застаряване на населението, породено от нарастване на средната продължителност на живота, изселване на млади хора от общината, намаляващ брой на жените в активна репродуктивна възраст (20-35 г.), което води до натрупване на населението в горните възрастови групи;
- Преобладаващ дял на населението в над трудоспособна възраст над населението в под трудоспособна възраст, което в бъдеще ще представлява проблем за формирането на трудоспособния контингент в общината;
- Естественият прираст на населението е отрицателен, породен от по-ниската раждаемост в сравнение с високата смъртност. Механичният прираст е отрицателен за годините 2016, 2017 и 2018 г., причинен от миграцията на предимно млади хора извън пределите на общината в търсене на по-добри възможности за трудова реализация.

Основни тенденции, които се очакват в бъдеще:

Населението в общината през последните години застарява и в бъдеще се очаква това да продължи. В резултат на тази демографска тенденция се очертава реална заплаха за функционирането на образователни, здравни и социални заведения в общината, както и на съществуващи производствени мощности, тъй като намаляването на населението, засяга основно репродуктивните и трудоспособни групи.

Ще продължи процеса на намаляване на жените във фертилна възраст, а това ще се отрази върху още по-ниската раждаемост, тъй като се изселват предимно жени в активна репродуктивна възраст (20-35 г.), а се заселват жени в по-горните възрастови групи.

2.2. Икономическо развитие на община Балчик

Структурата и показателите на икономиката на община Балчик не се различават значително от икономиката на област Добрич.

Таблица 4. Основни икономически показатели за област Добрич за периода 2014-2018 г.

Област Добрич	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.
БДС (млн. лв.)	1 252	1 257	1 291	1 380	1 392
БДС по икономически сектори					
Аграрен сектор	211	197	206	225	193
Индустриален сектор	341	348	350	345	296
Сектор на услугите	699	712	735	810	903
БВП (млн. лв.)	1 440	1 454	1 496	1 597	1 606
БВП/ч. (лева)	7 838	8 003	8 332	9 010	9 176

Източник: НСИ, февруари 2020 г.

За периода 2014-2018 г. се наблюдава увеличение по всички показатели на икономиката в област Добрич – БДС, БВП и БВП на човек от населението.

На следващата таблица са представени основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия за периода 2014-2018 г. През 2018 г. в община Балчик са регистрирани 1 313 предприятия, което представлява спад с 4,6% спрямо 2014 г. (1 373 предприятия). Наблюдава се увеличение на произведената продукция за 2018 г. с 34,4% спрямо 2014 г. От друга страна се наблюдава намаление по показателя разходи за ДМА през 2018 г. (791 828 хил. лв.) с 1,7% спрямо 2014 г. (804 972 хил. лв.).

На територията на община Балчик за 2018 г. с най-голям дял са микро предприятията до 9 заети – 93,5%, 5,6% са малки предприятия от 10 - 49 души, а останлите 0,9% - са средни и големи предприятия.

Таблица 5. Основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия в община Балчик за периода 2014-2018 г.

Година	Групи предприятия според броя на заетите лица	Предприятия	Произведена продукция ^[1]	Приходи от дейността	Нетни приходи от продажби	Разходи за дейността	ДМА	Заети лица ^[2]
		Брой	Хиляди лева					Брой
2014	Общо	1 373	355 811	493 209	412 054	473 959	804 972	6 587
	Микро до 9 заети	1 291	77 972	147 682	114 306	145 314	215 787	2 010
	Малки от 10 - 49	71	123 036	172 081	139 427	159 519	80 696	1 406
	Средни от 50 – 249	8	27 308	30 992	26 692	32 612	87 122	742
	Големи над 250	3	127 495	142 454	131 629	136 514	..	2 429
2015	Общо	1 337	373 672	516 359	447 646	495 680	823 400	6 278
	Микро до 9 заети	1 264	93 055	162 737	133 837	160 317	237 351	1 951
	Малки от 10 - 49	64	129 384	182 095	151 876	171 011	91 419	1 314
	Средни от 50 – 249	..	..	..	..	..	..	..
	Големи над 250	..	..	..	..	..	..	..
2016	Общо	1 377	375 331	611 162	538 586	573 780	769 381	6 852
	Микро до 9 заети	1 293	87 192	169 051	140 850	156 643	184 686	2 015
	Малки от 10 - 49	74	126 808	247 684	224 019	240 061	108 975	1 503
	Средни от 50 – 249	..	..	..	..	..	..	..
	Големи над 250	..	..	..	..	..	..	..
2017	Общо	1 317	452 625	668 466	583 491	622 587	783 551	7 087
	Микро до 9 заети	1 228	89 092	158 465	135 223	145 472	177 027	2 006
	Малки от 10 - 49	78	174 842	277 990	248 311	266 077	100 346	1 606
	Средни от 50 – 249	..	..	..	..	..	..	..
	Големи над 250	..	..	..	..	..	..	..
2018	Общо	1 313	478 062	658 555	597 957	621 418	791 828	7 015
	Микро до 9 заети	1 228	96 221	154 993	136 242	148 412	182 074	1 956
	Малки от 10 - 49	73	187 750	273 104	244 397	251 579	84 907	1 464
	Средни от 50 – 249	..	..	..	..	..	..	..
	Големи над 250	..	..	..	..	..	..	..

Източник: ТСБ – Североизток, Отдел „Статистически изследвания – Добрич“, февруари 2020г.

Положителна тенденция се отчита при броя на заетите лица в нефинансовите предприятия, като се наблюдава увеличение през 2018 г. с 6,5% спрямо 2014 г. (6 587 заети

^[1] Показателят е изчислен по методология на Структурна бизнес статистика

^[2] Данните са изчислени в еквивалент на пълна заетост

.. конфиденциални данни
- няма случай

лица). Отчита се увеличение на нетните приходи от продажби през 2018 г. с 45,1% (597 857 хил. лв.) спрямо 2014 г. (412 054 хил. лв.).

Една благоприятна тенденция в развитието на икономическия сектор е увеличаването на дела на преките чуждестранни инвестиции. Инвестициите основно са насочени към строителния сектор и сектора на „Хотелиерство и ресторантьорство“. Това се дължи на разширяващата се туристическа база.

Към 2018 г. преките чуждестранни инвестиции отчитат увеличение със 148,5% (47 408 хил. лв.) спрямо 2014 г. (19 076 хил. лв.).

Таблица 6. Чуждестранни преки инвестиции в община Балчик за периода 2014-2018 г.

Година	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.
Преки чуждестранни инвестиции (хил. лв.)	19 077	26 060	28 027	43 565	47 408

Източник: НСИ – гр. Добрич, февруари 2020 г.

Най-голям е броят на предприятията в сектора на „Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети“ – 435 предприятия, следван от сектор „Хотелиерство и ресторантьорство“ – 207 предприятия и най-малък е броят на предприятията в секторите „Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива“ – 12 и „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; Далекосъобщения“ – 9 предприятия.

Най-голям е броят на заетите лица в сектор „Хотелиерство и ресторантьорство“ – 2 916, което се обяснява с факта, че общината е туристическа дестинация, следван от сектора на преработващата промишленост – 1 052 заети.

Най-голям е делът на направените разходи за ДМА в сектора на „Хотелиерство и ресторантьорство“ – 490 716 хил. лв. (62% от всички разходи).

Най-много нетни приходи от продажби се генерират в сектора на „Преработващата промишленост“ – 181 538 хил. лв. и в сектора на „Хотелиерство и ресторантьорство“ – 161 527 хил. лв.

Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2019-31.12.2019 г.

Таблица 7. Основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия за 2018 г. по икономически дейности

Икономически дейности	Предприятия	Произведена продукция ¹	Приходи от дейността	Нетни приходи от продажби	Разходи за дейността	ДМА	Заети лица ²
	Брой	Хиляди лева					Брой
Общо:	1 313	478 062	658 555	597 957	621 418	791 828	7 015
Селско, горско и рибно стопанство	108	80 719	109 143	72 078	101 021	85 984	560
Добивна промишленост	..	..	..	..	..	..	..
Преработваща промишленост	48	141 447	183 381	181 538	173 657	..	1 052
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	12	19 268	19 738	16 757	17 088	61 773	21
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	..	..	..	..	..	..	..
Строителство	47	21 233	22 501	21 671	19 532	4 046	251
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	435	18 495	81 965	80 450	77 985	13 313	854
Транспорт, складиране и пощи	84	18 562	18 692	18 190	16 819	10 835	289
Хотелиерство и ресторантьорство	207	137 581	170 983	161 527	153 384	490 716	2 916
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	9	..	..	..	..	..	15
Операции с недвижими имоти	140	5 518	6 621	4 307	13 743	53 179	103
Професионални дейности и научни изследвания	58	2 657	3 016	2 658	1 589	504	78
Административни и спомагателни дейности	22	13 946	14 248	14 048	13 077	3 691	182
Образование	..	35	35	35	..	0	..
Хуманно здравеопазване и социална работа	30	5 497	6 585	5 468	6 243	9 567	330
Култура, спорт и развлечения	47	3 886	4 051	4 009	3 505	..	72
Други дейности	60	1 998	2 018	2 018	1 614	..	102

Растениевъдство

Селското стопанство е втората по значение икономическа опора за общината, след туризма. Природните условия са изключително благоприятни за развитието на диверсифициран и ефективен аграрен сектор. Добивите са високи, стабилни и с високо качество. Въпреки това, растениевъдството се оценява като моно-профилно, а животновъдството, като слабо и натурализирано. Макар и експлоатирани, морските аквакултури и морския риболов са далеч под оптималното оползотворяване на този ценен ресурс.

Близо 70% от територията на общината е заета от земеделски земи, като над 60% от тях са заети от *обработваеми земи - ниви*. Основна култура е пшеницата, следвана от рапица, слънчоглед, царевица за зърно. Пшеницата от района е утвърден търговски продукт с добра реализация, но липсва икономически стимул за разширение на производството ѝ, поради ниска доходност. Фуражните култури са с незначителни и намаляващи площи. Преобладаващото производство е върху окрупнени масиви, с добра агрокултура и сравнително обновен машинен парк. Стопанските субекти са представени основно от кооперации, които обработват повече от половината от нивите. По-малко от 4% от земята се обработва от частни земеделски стопани.

Таблица 8. Обработваеми земеделски площи в община Балчик за периода 2014-2019 г.

Стопанска година	Площ дка	Зем. стопани брой
2014/2015	36 229	403
2015/2016	37 084	403
2016/2017	39 989	423
2017/2018	37 463	416
2018/2019	38 643	418

Източник: Общинска служба „Земеделие“ – гр. Балчик

През разглеждания период 2014-2019 г. площите с отглеждани култури са сравнително постоянни. Единствената култура, която не се отглежда през 2018-2019 г е соята. Площа за отглеждане на фуражен грах е намаляла с 92% от началото на разглеждания период.

Най-голям дял от площите са заети с пшеница – 45,5%, на второ място с 24,6% са площите, заети с царевица за зърно.

Таблица 9. Отглеждани култури по площ в община Балчик за периода 2014-2019 г. (ха)

Земеделски култури	Стопанска година				
	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Пшеница	14 735	15 664	14 840	16 015	15 742
Ечемик	910	503	438	319	415
Зимна рапица	1 679	1 735	1 773	2 103	1 945
Царевица за зърно	8 000	7 427	7 210	6 452	8 515
Слънчоглед	8 466	8 521	9 191	6 828	6 717
Соя	273	323	44	0	0
Фасул	179	73	79	88	94
Фуражен грах	174	139	220	206	14
Трайни насаждения	260	307	314	303	302
Лавандула	98	155	380	480	881
Общо	34 774	34 847	34 489	32 794	34 625

Източник: Областна дирекция „Земеделие“ – гр. Добрич

Животновъдство

На следващата таблица са представени данни за територията на община Балчик за броя на селскостопанските животни за периода 2014-2019 г.

Таблица 10. Брой селскостопански животни в община Балчик за периода 2014-2019 г.

Животни по видове	Стопанска година				
	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Говеда	1 725	1 695	1 904	1 356	1 171
Овце	3 827	4 480	4 175	4 110	3 742
Кози	142	102	107	119	41
Пчели	4 350	4 385	4 296	4 170	3 857

Източник: Областна дирекция „Земеделие“ – гр. Добрич

Традиционни за общината са говедовъдството и овцевъдството. Понастоящем животновъдството е дребно, съсредоточено в частния сектор и полунатурализирано.

Горско стопанство

Общата площ на горските територии е 6 474,74 ха. От тях 7,3% са с режим на особена териториално устройствена защита по Закона за защитените територии, в т.ч. поддържаения резерват „Балтата“ в землището на Оброчище и частта от природния парк „Златни пясъци“ в землището на с. Кранево. Предвид водещата курортно-туристическа функция на общината, освен защитените територии, горите в еднокилометровата полоса покрай морския бряг са определени в лесоустройствените планове за „зелена зона“. В тази зона попадат близо 27,3%

от горските територии в общината. Общо над 58% от горските територии в общината (в и извън еднокилометровата полоса) представляват специални горски територии по смисъла на чл. 5, ал. 3 от Закона за горите, в т.ч. защитени територии по ЗЗТ, за интензивно поддържане на дивеча, горски разсадници, с рекреационно значение и др., всички те – и в границите на защитени зони по Закона за биологичното разнообразие (вж. чл. 5, ал. 3, т. 1 от ЗГ).

Специфично стопанско значение и стойност като характерен елемент на ландшафта имат полезащитните горски пояси. Те заемат над 20% от горските територии, като най-голям е делът им в землищата със селскостопански характер, като тези на Гурково, Дропла, Соколово и др. Друг специфичен елемент на ландшафта са малките по площ горски масиви, разположени в селскостопанската част от общинската територия, разположена на платото.

Следва също да се добави, че лошите атмосферни и почвени условия по стръмната крайбрежна ивица не позволяват развитие на пълноценни гори, въпреки усилията за залесяване.

На основание изложеното може да се обобщи, че на територията на община Балчик не е налице съществен ресурс за развитие на дърводобивно горско стопанство.

Понастоящем конкурентноспособността на аграрния сектор все още е ниска. Така той не може да изпълни пълноценно функцията си на „втори стълб“ и алтернатива на туризма в социално-икономическото развитие на общината. Като резултативен ефект, това води и до задълбочаване на изолацията и застой в развитието на вътрешните части от територията на общината.

Независимо от така формулирания основен извод, са налице положителни симптоми за подобряване на икономическите резултати особено в зърнопроизводството, което все повече добива облика на модерно производство, базирано на съвременна механизация на производствените процеси, на използваните технологии и др.

Индустриалният сектор е с минимално значение за общинската икономика както по отношение броя на наетите лица, така и според обема на приходите. Общинската икономика е представена основно от добивната и преработващата индустрии. Добивната индустрия в общината е представена от две варовикови кариери – „Момчил“ (обрязан камък, чакъл) и „Ляхово“ - взривена скална маса, както и от мината за добив на манган при Оброчище и Църква. Добруджанското въглищно находище не се експлоатира за добив на въглища поради голямата дълбочина, сложни геоложки условия и неприложимост на наличните технологии. Има решение на МС, с което е отстъпена концесия за търсене, проучване и добив на природен газ между въглищните пластове.

През последните години е налице засилена инвестиционна активност за изграждане на инфраструктура за енергодобив от възобновяеми източници – ветроелектрогенератори. Заедно с реализирания ветроенергиен парк „Храброво“ (в землището на едноименното село) съществуват и проекти за изграждане на ветроенергийни паркове в други землища. Същите проекти са подложени на сериозни екологични оценки – за въздействието на ветрогенераторите върху защитени зони „Белите скали“, „Батова“, „Балчик“, „Крайморска Добруджа“ и пр. за опазване на дивите птици, природните местообитания и дивата флора и фауна. Сам по себе си този вид енергодобив не влияе съществено върху трудовата заетост.

В община Балчик основно се развиват производствени дейности в сферата хранително-вкусовата промишленост. Понастоящем индустрията, свързана с преработка на селскостопанска продукция, включва производството на растителни (слънчогледови) масла, преработка на животински продукти в мандрите при Сенокос и Царичино, консервна фабрика при Гурково. От останалите производства по-значими са метало-обработката и електро-техническата индустрия. Водещи предприятия в тези производства са „Геомашремонт“ (за производство и ремонт на оборудване за геологията) и „Елпромтермо“ (за производство на електропещи).

Във вторичния сектор е налице тенденция на рязко намаляване на броя на наетите както в добивната, така и в преработващата промишленост и в строителството. С проявлението на икономическата криза, промишлени производства, които са с остарели технологии, неконкурентни на съвременните иновативни производства, постепенно отпадат от производствената листа на общината.

Туризъм

Туризмът е приоритетен отрасъл за община Балчик. Общината разполага с изобилие от ресурси и има традиции в развитието на морски ваканционен туризъм. Характерни за нея са просторните черноморски плажове. Общата площ на крайбрежната ивица в границите на общината е 457 279 кв.м. Площта на охраняемите плажове е 347 894 кв.м. Значителни финансови средства се отделят за развитието на туризма. Едни от най-сериозните проблеми, които възпрепятстват туристическото развитие са свлачищните процеси, както и изразената сезонност.

Туристическия сектор (отрасъл „Хотелиерство и ресторантьорство“) е с водещи функции в социално-икономическия комплекс на община Балчик както по отношение на броя на наетите лица (без работодателите и едноличните собственици), така и по приходите от дейност.

Таблицата по-долу представя основни данни за сферата на туризма на територията на община Балчик.

Таблица 11. Основни показатели за туризма в община Балчик за периода 2017-2019 г.

Показатели	2017 г.	2018 г.	2019г.
Места за настаняване	434	462	474
Легла (брой)	25 093	25 009	25 752
Стаи (брой)	12 244	12 174	12 627
Реализирани нощувки (брой)	2 142 196	2 156 999	2 060 530
Пренощували лица (брой)	393 216	414 651	408 262
Приходи от нощувки (лв.)	1 300 009	1 321 904	1 218 163

Източник: Националния туристически регистър (НТР), Единна система за туристическа информация (ЕСТИ) и Дирекция „Местни данъци и такси, хуманитарни, стопански дейност и БФС“

Изведените данни от таблицата са актуални и показват, че през последните години все повече нараства значението на туризма в икономическото развитие на общината. Данните са взети от Националния туристически регистър (НТР), Единна система за туристическа информация (ЕСТИ) и Дирекция „Местни данъци и такси, хуманитарни, стопански дейност и БФС“.

Увеличение се наблюдава в местата за настаняване, като от 434 през 2017 г., са нараснали до 474 през 2019 г. През 2019 г. броят на пренощувалите бележи спад с 1,54% спрямо 2018 г. При реализираните приходи от нощувки в местата за настаняване през 2017г. и 2018г. се отчита увеличение от 1,68 % през разглеждания период, а през 2019г. спрямо 2018г. се наблюдава спад от 7,85 %. Броят на местата за настаняване също се увеличава от 434 на 474 за разглеждания период 2017-2019 г.

Основен отрасъл на икономическото развитие на община Балчик е именно секторът на туризма. Както се вижда от таблицата през разглеждания период 2017-2019 г. туристическият отрасъл в общината търпи развитие, което се дължи на благоприятното географско положение, увеличаващият се дял на чуждестранните преки инвестиции.

Сезонността е съществен недостатък на морския туризъм и конкретно в община Балчик. Това поражда и недостатъци при формиране на доходите на населението. Ето защо, следва да се използва целия потенциал на заобикалящата природа, както и на антропогенните ресурси, с цел преодоляване на сезонността и формиране на устойчив туристически продукт. Така например, рекреационните бази в община Балчик биха могли да се комбинират с туристическо предлагане в сферата на бизнес туризма или конферентния туризъм, като се предложи на туристическите фирми от бранша да бъдат активни и през зимните месеци, организирайки бизнес събития, които биха насърчили по дългия престой.

Туристически сезон 2019 г. е стартира добре, но е с малко по-слаби резултати спрямо предходния рекорден сезон през 2018 г., тъй като една от основните причини са прогнозираните лоши атмосферни условия, което от своя страна довежда до отлив на резервации. Спадът не е фатален, предвид реализираните над 2 млн. нощувки на територията на общината.

Уикенд туризма е основно перо в развитието на туризма в Република България, като около 8% от всички реализирани нощувки на територията на страната са от община Балчик.

Основната стратегия на гр.Балчик е да се запази като тихо и спокойно място за туристите.

2.3. Пазар на труда

Икономическата активност е важен социално-демографски фактор, който определя параметрите и състоянието на работната сила. Икономически активното население обхваща всички, които са заети или безработни.

Основна характеристика на икономическата активност, респ. заетостта в общината, е сезонността в основните отрасли – туризъм и селско стопанство.

Основната тенденция, характеризираща развитието на заетостта през последните години, е нарастването на дела на заетите в третичния сектор (услугите – основно туристическо обслужване – хотели и ресторанти).

През 2018 г. броят на заетите лица в общината е 7 015 д., като най-голям е делът на заетите в сектора на „Хотелиерство и ресторантьорство“ – 41,6%.

Таблица 12. Средна годишна работна заплата на наетите по трудово правоотношение за периода 2015-2018 г. (лева)

Сектор	Година			
	2015	2016	2017	2018
Общо	8 617	9 563	10 487	11 573
Обществен сектор	8 611	9 357	9 965	10 800
Частен сектор	8 619	9 612	10 607	11 749

Източник: НСИ, февруари 2020 г.

Средната годишна работна заплата на наетите по трудово или служебно правоотношение към 2018 г. е 11 573 лв., което е увеличение с 34,3% спрямо 2015 г. (8 617 лв.). Заплащането в частния сектор е с 8,8% повече от това в общественния сектор.

Фигура 4. Равнище на безработица по брой регистрирани лица и в % за 2019 г.

2019	брой	%
Януари	504	6,2
Февруари	477	5,9
Март	366	4,5
Април	281	3,5
Май	217	2,7
Юни	169	2,1
Юли	143	1,8
Август	142	1,7
Септември	218	2,7
Октомври	328	4
Ноември	402	4,9
Декември	452	5,6

Източник: ТСБ – гр. Добрич

Разкритите нови работни места в община Балчик през 2019 г. са:

- На първичен пазар на труда – 623 броя;
- По мерки за заетост – 9 броя;
- По програми за заетост – 12 броя;
- По ОПРЧР – 29 броя.

През 2019 г. са сключени договори с работодатели по мерки за насърчаване на заетостта:

- Насърчителни мерки – 6;
- Програми – 9;
- ОПРЧР – 7.

Броят на безработните лица, включени в заетост по мерки за заетост:

- По мерки за заетост – 9 броя;
- По програми за заетост – 8 броя;
- По схеми на ОПРЧР – 19 броя.

Броят на безработните лица, включени в квалификационни и преквалификационни курсове за 2018 г., е 39 души.

Най-голям е дялът на безработните лица с начално образование, следвани от лицата със завършено средно и средно професионално образование. Броят на безработните лица с висше образование е малък и една от причините за това е, че голяма част от младите и

образовани хора напускат пределите на общината в търсене на по-добра професионална реализация.

Национални/ регионални програми за заетост, обхващали територията на община Балчик:

- Програма „Старт на кариерата“;
- Регионална програма Област Добрич;
- Проект „Успешни заедно – за едно достойно ново образование“;
- Обучение на безработни лица по заявка на работодател с осигурено работно място;
- Национална Програма за заетост и обучение на хора с трайни увреждания“;
- Схема „Нова възможност за младежка заетост“ по ОПРЧР;
- Чл. 51, ал. 1 от ЗНЗ;
- Чл. 51, ал. 2 от ЗНЗ;
- Чл. 55а от ЗНЗ;
- Чл. 55 г от ЗНЗ.

2.4. Социално развитие

Демографските фактори непосредствено оказват влияние върху образователната система в резултат на намаляване на броя на лицата до 19-годишна възраст.

Детските градини през последните години са запазили своята численост. През разглеждания период между 2014 и 2019 г. децата в детските градини намаляват. През учебната година 2018/2019 има 567 деца с 20,9% по-малко от учебната 2014/2015 г., когато са били 716 деца. Намаляването на броя на децата води до оптимизиране и на учителския състав. Детските учители са намалели с 6 души през 2018/2019 в сравнение с 2014/2015 г.

В община Балчик функционират 7 учебни институции, от които 6 общообразователни училища (СУ „Христо Смирненски“ в с. Оброчище, СУ „Христо Ботев“ в гр. Балчик, ОУ „Г. С. Раковски“ в с. Сенокос, ОУ „В. Левски“ в с. Соколово, ОУ „Антим I“ в гр. Балчик, ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ в гр. Балчик) и 1 специално училище (ПУИ „Акад. Т. Самодумов“ в с. Кранево). Броят на учениците намалява постепенно през годините. През учебната 2018/2019 година учениците са намалели с 22% в сравнение с учебната 2014/2015 г. Броят на учителите е намалял с 9 души. Броят на завършилите ученици е променлив през учебните години и варира в границите между 276 и 159 души.

Таблица 13. Индикатори в сферата на образованието

Показатели	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Детски градини - общо	13	13	13	13	13
Детски учители	69	68	69	65	63
Деца	716	629	597	578	567
Общо учебни институции	7	7	7	7	7
Общообразователни училища	6	6	6	6	6
Специални училища	1	1	1	1	1
Учители в общообразователни и специални училища	138	133	129	138	129
Учащи в общообразователни и специални училища	1 647	1 471	1 427	1 210	1 207
Учащи в професионални училища	182	151	164	207	220
Завършили основно образование	124	106	96	213	129
Завършили средно образование	51	40	37	39	28
Завършили средно образование в професионални училища	28	50	26	24	27

Източник: НСИ, февруари 2020 г.

Броят на учениците и учителите намалява със сравнително еднакви темпове.

Един от основните проблеми на образователната система е ранното отпадане на ученици от образователната система. Този проблем е породен от различни причини, като лошото качество на живот, бедността, процесите на емиграция, които водят до принудителното откъсване на децата от образованието, етнокултурните различия, свързани с ранното встъпване в брак, изолирания начин на живот и др.

За задържането на учениците в училище се провеждат извънкласни дейности, които да активират учениците и да ги задържат в училище. Един от проектите, който се изпълняваше и приключи през 2019 г на територията на общината, е „Заедно можем“, финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, с цел подпомагане общуването и взаимното опознаване между децата от различните етнически групи на територията на община Балчик, чрез участието им в новогодишни, спортни и фолклорни празници, конкурси, театрални постановки. За по-бързата адаптация на децата от малцинствата би трябвало да допринесат организираните чествания на празници и мероприятия. В резултат от дейностите по проекта 151 деца от етническите малцинства са получили пълноценна социализация, равен достъп до качествено образование, съхраняване и развиване на културната идентичност. С помощта на създадените партньорства по проекта се

утвърждава интеркултурното образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.

По отношение на индикаторите в сферата на здравеопазването данните за медицински кадри, обслужващи населението на община Балчик, броят на лекари се променя от 65 през 2014 г. на 63 през 2018 г. Броят на лекарите по дентална медицина бележи увеличаване на 15 през 2017 г. и след това драстично намаляват на 6 през 2018 г. При медицинските специалисти по здравни грижи броят варира между 113 и 128 за периода между 2014 и 2018 г. В общината има само една детска ясла, като броят на децата в нея варира от 12 до 20 в разглеждания период от 2014 до 2018 г. Броят на местата в яслата е намалял от 26 през 2014 г. на 20 през 2018 г.

Таблица 14. Индикатори в сферата на здравеопазването към 31.12

Показатели	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.
Болнични заведения	3	3	3	3	4
Легла	238	238	242	242	274
Лекари - общо	65	63	64	61	63
в т.ч. Общопрактикуващи ¹	12	12	11	Няма данни	Няма данни
Лекари по дентална медицина	11	12	14	15	6
Медицински специалисти по здравни грижи	128	124	123	113	125
Детски ясли - общо	1	1	1	1	1
Места	26	20	20	20	20
Децата - общо	12	17	20	13	15

Източник: НСИ, февруари 2020 г.,

3. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОПР 2014-2020 ВЪЗ ОСНОВА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОБЩИНСКИТЕ ПЛАНОВЕ РАЗВИТИЕ И НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ

В тази част на доклада са обобщени резултатите от изпълнението на мерките, предвидени в Общинския план за развитие на община Балчик през периода от 01.01.2019 г. до 31.12.2019 г. *Следвана е структурата на Актуализираният ОПР* – стратегически цели, приоритети и специфични цели, като резултатите за изпълнението на конкретните мерки и цели са въз основа на информацията, предоставена от дирекциите и отделите в Община Балчик, външни институции и организации.

Основната стратегическа цел на общинската политика за периода 2014-2020 година е постигането на устойчиво икономическо и социално развитие при запазване на съществуващия демографски потенциал.

Общинският план за развитие на община Балчик 2014-2020 г. включва **5 стратегически цели, 5 приоритета и 10 специфични цели, които да ги постигнат:**

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1: Устойчиво развитие на туризма в община Балчик;

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2: Развита местна икономика, основана на знание и иновации;

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3: Постигане на балансирано и устойчиво развитие на територията на община Балчик;

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 4: Повишаване качеството на жизнената среда и условията за професионална реализация;

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 5: Постигане на добро управление и повишаване на административния капацитет.

3.1. Резултати от изпълнението на Стратегическа цел 1 „Устойчиво развитие на туризма в община Балчик“

Стратегическа цел 1 „Устойчиво развитие на туризма в община Балчик“ е насочена към насърчаване на развитието на туризма в община Балчик, чрез разнообразяване на туристическите продукти и удължаване на туристическия сезон.

Към тази стратегическа цел е заложен Приоритет 1 „Устойчиво развитие на туристическия сектор чрез разширяване на предлаганите туристически продукти и удължаване на туристическия сезон“, който е насочен към разнообразяване на

туристическите продукти в общината, както и към удължаване на туристическия сезон. Подобряването на състоянието на туристическата инфраструктура е ключов фактор за привличането на инвестиции в сферата на туризма и увеличаване на реализираните приходи. Основен акцент е поставен и върху промотирането и популяризирането на община Балчик като туристическа и културна дестинация с разнообразни форми за практикуване на туризъм.

Приоритетът включва 2 специфични цели и общо 9 мерки за тяхното постигане.

В резюме по-долу са представени постигнатите резултати от изпълнените проекти и инициативи по специфични цели и мерки.

Специфична цел 1.1 Развитие на туризма с цел утвърждаване на община Балчик, като курорт със специфичен облик и алтернатива на масовия морски курортен туризъм

Специфична цел 1.1. съдържа общо 4 мерки, насочени към:

- Поддържане и подобряване на транспортната, комуникационна и друга инфраструктура на туризма;
- Развитие на интегрирани и конкурентоспособни туристически продукти;
- Промотиране и популяризиране на община Балчик, като туристическа дестинация;
- Подобряване на информационно-туристическата база в общината.

През 2019 г. по първата мярка Общината е извършвала дейности по текущо поддържане на инфраструктура и зелени площи в туристическата програма. По същата мярка се реализира и проект „Подобряване на връзката на третични възли Мангалия и Балчик до TEN-T инфраструктура“ /Improving the connection of tertiary nodes Mangalia and Balchik to TEN-T infrastructure/, финансиран по програмата за трансгранично сътрудничество България-Румъния.

Община Балчик реализира още един проект съвместно община Мангалия – „Синергия на природата и културата – потенциал за развитие на транс-граничния регион“.

Общата стойност на изпълняваните и изпълнени проекти по Специфична цел 1.1. е в размер на 8 915 хил. лв., което е 55% изпълнение спрямо планирания бюджет за целия програмен период 2014-2020 г.

Специфична цел 1.2 Развитие на алтернативен туризъм, с цел удължаване на туристическия сезон

Специфична цел 1.2. съдържа общо 5 мерки, насочени към:

- Създаване на нови туристически продукти и обекти;
- Насърчаване на алтернативни видове туризъм;

- Подкрепа на предприемачеството в културните и творчески индустрии с акцент върху индустрията на фестивали и културни събития, визуалните и сценични изкуства, културното наследство;
- Проучване, консервиране и експониране на археологически и други обекти на КИН и развитие на прилежащата инфраструктура с цел превръщането им в обекти на масово посещение;
- Сътрудничество и партньорство в областта на туризма.

През 2019 г. са изпълнявани дейности по мярка 1.2.3. „Подкрепа на предприемачеството в културните и творчески индустрии с акцент върху индустрията на фестивали и културни събития, визуалните и сценични изкуства, културното наследство“, по-точно насърчаване на традиционни празници и изложби, фестивали, пленери и др. в общината, с цел развитието на културата в общината, съхраняване на движимото културно наследство и разширяване и разнообразяване на съществуващите туристически продукти и услуги.

По останалите мерки не са изпълнявани дейности през 2019 г.

Общата стойност на изпълняваните и изпълнени проекти по Специфична цел 1.2. е в размер на 443 хил. лв., което е 6% изпълнение спрямо планирания бюджет за целия програмен период 2014-2020 г.

3.2. Резултати от изпълнението на Стратегическа цел 2 „Развита местна икономика, основана на знание и иновации“

Стратегическа цел 2 „Развита местна икономика, основана на знание и иновации“ е насочена към развитието на предприемачеството в общината, привличането на чужди инвестиции в общината, които да ускорят икономическото развитие.

Към тази стратегическа цел е заложен Приоритет 2 „Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика, водеща до просперитет на населението в общината“, който е насочен към засилване на конкурентоспособността на местната икономика, чрез създаването на условия за насърчаване на развитието на бизнеса и подобряване на инвестиционния климат. Приоритетните дейности са насочени към структурно балансиране на отраслите – туризъм, морско дело, селско стопанство, преработвателна промишленост, като внимание е обърнато и на клъстеризирането. Приоритетно в развитието на общинската икономика е и стимулирането на бизнеса,

ограничаване на изоставането в технологичното развитие, както и на подобряване на услугите за местния бизнес.

Приоритетът включва 2 специфични цели и общо 6 мерки.

В резюме по-долу са представени постигнатите резултати от изпълнените проекти и инициативи по специфични цели и мерки.

Специфична цел 2.1. Създаване на условия за подобряване на икономиката в общината

Специфична цел 2.1. съдържа общо 4 мерки, насочени към:

- Подобряване на условията за бизнес и насърчаване на предприемачеството в общината;
- Привличане на инвестиции в общината;
- Подобряване на бизнес климата в общината – обособяване на бизнес пространства;
- Подобряване на административните услуги за бизнеса.

През 2019 г. по мерките са изпълняват 2 проекта, които са финансирани от програма „Иновации и конкурентоспособност“, бенефициент на проектите са бизнес организации.

Общата стойност на двата проекта е 402 хил. лв., което е 17% изпълнение спрямо планирания бюджет за целия програмен период 2014-2020 г.

Специфична цел 2.2. Подкрепа за развитие на секторите на икономиката

Специфична цел 2.2. включва следните мерки:

- Развитие на конкурентен аграрен сектор;
- Създаване на условия за пълноценно развитие на морската индустрия като сектор със самостоятелно значение и съдействаща за развитието на останалите икономически сектори в община.

През 2019 г. към Мярка 2.2.1. „Развитие на конкурентен аграрен сектор“ се изпълнява проект, който е финансиран от Програма за развитие на селските райони за разширяване на земеделско стопанство.

По тази специфична цел през 2019 г. е изпълнен проект „Ферма и риболовния за интензивно отглеждане на калкан (*psetta maxima*) в рециркуляционна система“ - сектор „Рециркуляционни системи“ към Мярка 2.2.2. „Създаване на условия за пълноценно развитие на морската индустрия като сектор със самостоятелно значение и съдействаща за развитието на останалите икономически сектори в община“, финансиран по Програмата за морско дело и рибарство.

През 2019 г. продължава изпълнението на проект „Изпълнение на стратегията за ВОМР на МИРГ Шабла-Каварна-Балчик“ към Мярка 2.2.2. „Създаване на условия за пълноценно развитие на морската индустрия като сектор със самостоятелно значение и съдействаща за развитието на останалите икономически сектори в община“, финансиран по Програмата за морско дело и рибарство. Очаква се проектът да приключи през 2023 г.

Общата стойност на изпълняваните и изпълнени проекти по Специфична цел 2.2. е в размер на 5 617 хил. лв., което е 65% изпълнение спрямо планирания бюджет за целия програмен период 2014-2020 г.

3.3. Резултати от изпълнението на Стратегическа цел 3 „Постигане на балансирано и устойчиво развитие на територията на община Балчик“

Стратегическа цел 3 „Постигане на балансирано и устойчиво развитие на територията на община Балчик“ е насочена към подобряване на качеството на жизнената среда на територията на община Балчик, чрез рехабилитация и изграждане на транспортна инфраструктура, модернизация и изграждане на ВиК инфраструктура, благоустрояване на селищната среда.

Към тази стратегическа цел е заложен Приоритет 3 „Качествена жизнена среда – изграждане, поддържане, модернизация на техническа инфраструктура, опазване на околната среда“, който е насочен към изграждане и модернизация на съществуващата транспортна и морска инфраструктура, рехабилитация на водопроводната и канализационната мрежи в общината, както и благоустрояването на населените места в общината. Основен акцент е поставен и върху опазването на околната среда чрез реализирането на проекти за опазване на биологичното разнообразие, мерки за борба с измененията на климата и др. Всички тези интегрирани дейности и проекти целят да превърнат община Балчик в привлекателно място за живот със съхранена природна среда.

Приоритетът включва 9 мерки, които целят постигането на следните 2 специфични цели:

- Изграждане, поддържане и модернизация на техническата инфраструктура;
- Опазване на околната среда.

В резюме по-долу са представени постигнатите резултати от изпълнените проекти и инициативи по специфични цели и мерки.

Специфична цел 3.1. Изграждане, поддържане и модернизация на техническата инфраструктура

Специфична цел 3.1. включва следните мерки:

- Подобряване на съгласуваността между устройственото и стратегическо планиране на общината;
- Изграждане и подобряване на съществуващата транспортна инфраструктура;
- Модернизация на морската транспортна инфраструктура и разширяване на нейния капацитет в конкретни области (пристанищен товарооборот, рибарски и яхтени пристани);
- Развитие и доизграждане на ВиК инфраструктурата;
- Развитие на енергийната инфраструктура;
- Развитие инфраструктурата на информационното общество;
- Благоустрояване на селищната среда, включително и на територията на селата.

През същата година продължава изпълнението на проект „Рехабилитация на част от пътната мрежа на община Балчик, с оглед запазване и развитие на нейната пропускателна способност“, финансиран по Програмата за развитие на селските райони. С реализирането на проекта ще се извърши:

- Рехабилитация на общински път DOB1107/II-71, Добрич-Батово/ Одърци-граница община(Добричка-Балчик)-Храбово-Бобовец-Стражица- /DOB2004/ в землището на община Балчик, от км. 4+700 до км. 8+420, L=3 720 m. и от км. 11+490 км. до км. 13+725, L=2 235 m.;
- Рехабилитация на общински път DOB2004 /II-27, Добрич-Балчик-Стражица-Балчик/ /DOB1149/ от км. 0+000 до км. 2+250“;
- Рехабилитация на общински път DOB2142 /III-296, Вранино-Каварна/ - Граница община Каварна – Балчик – Гурково – Царичино – I-9 от км. 8+250 до км. 13+760 в землището на община Балчик.

Друг проект, който продължава да се изпълнява през 2019 г., е „Разширяване и рехабилитация на ВиК мрежа на с. Оброчище“, финансиран по ПУДООС. Проектът включва реконструкция на улични водопроводи и изграждане на нови сградни водопроводни отклонения към съответните имоти. Общата дължина на предвидения за реконструкция водопровод е 946,50 метра, а на проектираната смесена канализация – 1 040 метра. Заложените дейности обхващат основни артерии във водоснабдителната и канализационната инфраструктура на с. Оброчище – улиците „Черно море“, „Средна гора“, „Добруджа“, „Ропотамо“.

През 2019 г. Община Балчик печели ваучер по инициатива WiFi4EU за изграждане на мрежа за безжичен достъп до интернет на публични места. В проекта на администрацията на Балчик е предвидено да има безплатен WiFi достъп по крайбрежната алея до Двореца, както и изграждане на хотспот на всички етажи в Културно информационен център „Мелницата“.

Направен е основен ремонт в СУ „Христо Ботев гр. Балчик и е закупен е водогреев котел за Детска градина 1 гр. Балчик.

През 2019 г. е поставена е асансьорна уредба за осигуряване на достъпа в читалище в с. Кранево.

Изграден е портал на парка в с. Соколово.

През 2019 г. стартира проект „Изграждане на парк в гр. Балчик“ към мярка 3.1.7 „Благоустрояване на селищната среда, включително и на територията на селата“ финансиран по програма Развитие на селските райони. Очаква се проектът да приключи през 2022 г.

Общата стойност на изпълняваните и изпълнени проекти по Специфична цел 3.1. е в размер на 7 736 хил. лв., което е 25% изпълнение спрямо планирания бюджет за целия програмен период 2014-2020 г.

Специфична цел 3.2 Опазване на околната среда

Тази цел включва следните мерки:

- Мониторинг на свлачищни и абразивни процеси в общината. Продължаване на мерките за укрепване на съществуващите свлачища и ограничаване на абразията;
- Подобряване на инфраструктурата за управление на отпадъците.

През 2019 г. по мерките се реализира проект за обезвреждане на отпадъци в претоварна станция Балчик и регионално депо Стожер.

Общата стойност на изпълняваните и изпълнени проекти по Специфична цел 3.2. е в размер на 706 хил. лв., което е 5% изпълнение спрямо планирания бюджет за целия програмен период 2014-2020 г.

3.4. Резултати от изпълнението на Стратегическа цел 4 „Повишаване качеството на жизнената среда и условията за професионална реализация“

Стратегическа цел 4 „Повишаване качеството на жизнената среда и условията за професионална реализация“ е насочена към осигуряването на условия за достъпно и качествено образование и здравеопазване, повишаване на качеството на живот на хората в неравностойно положение и повишаване на трудовата заетост.

Към тази стратегическа цел е заложен един приоритет: Приоритет 4 „Развитие на човешките ресурси и социално сближаване – образование и обучение, здравеопазване, пазар на труда, социални услуги и интеграция на уязвими групи“.

По този приоритет са заложили 8 мерки, целящи постигането на 2 специфични цели:

- Подобряване на достъпа на населението до качествено образование и повишаване на образователното равнище;
- Подобряване на качеството на предлаганите здравни и социални услуги.

В резюме по-долу са представени постигнатите резултати от изпълнените проекти и инициативи по специфични цели и мерки.

Специфична цел 4.1. Подобряване на достъпа на населението до качествено образование и повишаване на образователното равнище

Тази цел включва следните мерки:

- Осигуряване на достъпно и качествено образование и намаляване процента на преждевременно напусналите образователната система;
- Обвързване образователната система с пазара на труда.

През 2019 г. е изпълнен проект „Заедно можем“, финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, с цел подпомагане общуването и взаимното опознаване между децата от различните етнически групи на територията на община Балчик.

С целеви средства от Централния и Общинския бюджет е извършен и основен ремонт на детската градина в с. Кранево и ОР ЦСОП с. Кранево, като са реконструирани 798 м².

Общата стойност на изпълняваните и изпълнени проекти по Специфична цел 4.1. е в размер на 438 хил. лв., което е 14% изпълнение спрямо планирания бюджет за целия програмен период 2014-2020 г.

Специфична цел 4.2. Подобряване на качеството на предлаганите здравни и социални услуги

Тази специфична цел включва следните мерки:

- Укрепване и разширяване на системата за здравно обслужване в общината;
- Подобряване на спортната материална база в общината;
- Повишаване на трудовата заетост и усвояване на нови професионални умения от работната сила;
- Подобряване качеството на живот на хората в неравностойно положение, чрез упражняване на правото им на труд и превенция на социалната изолация;
- Разширяване на мрежата от социални услуги за подкрепа на уязвими групи от обществото;

- Прилагане и развитие на принципа на партньорството и междусекторното сътрудничество в социалната политика.

През 2019 г. със средства от Общинския бюджет са финансирани спортните клубове в общината и е извършена поддръжка на спортните бази.

През 2019 г. е стартирал проект „Изграждане и оборудване на мултифункционална спортна площадка в гр. Балчик“ към мярка 4.2.2. „Подобряване на спортната материална база в общината“, финансиран по „Програма за развитие на селските райони“. Този проект е част от по-мощен технически проект за изграждане на спортна инфраструктура в община Балчик. Очаква се проектът да приключи през 2022 г.

По мярката за повишаване на трудовата заетост през 2019 г. се изпълнява проект за обучения и устойчива заетост в бизнес организация, който се финансира от Програма за развитие на човешките ресурси.

Община Балчик е участвала в споразумение с Агенция за социално подпомагане във връзка с чл. 19 от ПМС № 344 от 21.12.2018 г. за изпълнение на държавния бюджет на Република България за 2019 и ПМС № 320 от 20.12.2018 г.

През 2019 г. участва в Регионална програма за заетост на Област Добрич – 2019 г.

По мярката за подобряване качеството на живот на хората в неравностойно положение, чрез упражняване на правото им на труд и превенция на социалната изолация през 2019 г. е изпълнен проект „Насърчаване на достъпа до заетост на уязвими групи от община Балчик“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“.

През 2019 г. още по тази мярка стартира изпълнението на проект „Подобряване достъпа до социални услуги и до по-добра пригодност за заетост в община Балчик“, финансиран от Програма „Развитие на човешките ресурси“. В изпълнението на проекта ще се реализират интегрирани подходи за мотивиране и насърчаване на лицата неактивни или безработни да се включат на пазара на труда. В проекта ще бъдат включени 13 неактивни или безработни участници и 2 лица с увреждания, с право на работа и 35 участници с увреждания над 18 г., получаващи услуги. Очаква се проектът да приключи през 2021 г.

По Мярка 4.2.5. „Разширяване на мрежата от социални услуги за подкрепа на уязвими групи от обществото“ през 2019 г. започва изпълнението на два проекта и приключва изпълнението на трети проект.

Единият проект, който стартира през 2019 г. е „Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания в общините Балчик, Каварна, Шабла“, финансиран от Програма за „Развитие на човешките ресурси“. Проектът е насочен към оказване на подкрепа на хора с

увреждания и хронични заболявания, и на възрастни хора, с ограничения или в невъзможност за самообслужване. За период от 12 месеца, за 106 лица от всички населени места на трите общини ще се организира предоставяне на услугата патронажна грижа, която включва здравни грижи, медицинско наблюдение и социална подкрепа в домашна среда. Нуждаещите се лица ще бъдат консултирани и ще им бъде оказвана психологическа подкрепа. Проектът трябва да приключи през 2021 г.

Втория проект по мярката, който започва да се изпълнява през 2019 г. е: „Достъп до заетост за търсещите работа, неактивни и трайно безработни лица в община Балчик“, финансиран от Програма за „Развитие на човешките ресурси“. В изпълнението на проекта се включва идентифицирането на лица от силно уязвими групи на пазара на труда: продължително безработни, хора над 54 г. възраст, хора с трайни увреждания, безработни/неактивни лица с ниско образование вкл. и без никаква професия, безработни/неактивни лица от ромски произход.

През 2019 г. е приключило изпълнението на проект „Осигуряване на топъл обяд на нуждаещите се лица от община Балчик“, финансиран по Оперативната програма за храни и/или основно материално подпомагане, който е бил насочен към предоставянето на топъл обяд на 80 лица с доказана липса на доходи и самотно живеещи лица, получаващи минимални пенсии.

Общата стойност на изпълняваните и изпълнени проекти по Специфична цел 4.2. е в размер на 2 989 хил. лв., което е 17% изпълнение спрямо планирания бюджет за целия програмен период 2014-2020 г.

3.5. Резултати от изпълнението на Стратегическа цел 5 „Постигане на добро управление и повишаване на административния капацитет“

Стратегическа цел 5 „Постигане на добро управление и повишаване на административния капацитет“ е насочена към предоставянето на качествени публични услуги посредством гарантирано добро управление от една страна, а от друга - подобряването на административния капацитет, което е от съществено значение за възможностите за реализиране на поставените цели в ОПР, с оглед обстоятелството, че постигането на цели изисква осигуряване на адекватен финансов и човешки ресурс.

Към стратегическата цел е заложен Приоритет 5 „Изграждане на ефективна администрация в услуга на гражданите и бизнеса“, който е насочен към повишаване на административния капацитет на местната администрация, както и към предоставяне на

ефективни публични услуги, като необходими условия за благоприятна бизнес-среда и икономически растеж.

Приоритетът включва 3 мерки, които целят постигането на 2 специфични цели:

- Повишаване на административния капацитет на местната администрация в процеса на предоставяне на услуги за гражданите и бизнеса;
- Ефективна администрация в процесите на стратегическо планиране, управление на проекти и осъществяване на партньорства.

В резюме по-долу са представени постигнатите резултати от изпълнените проекти и инициативи по мерки и специфични цели.

Специфична цел 5.1. Повишаване на административния капацитет на местната администрация в процеса на предоставяне на услуги за гражданите и бизнеса

По тази специфична цел е заложена само една мярка:

- Подобряване на функционирането на общинската администрация с оглед повишаване ефективността на местното самоуправление и качеството на предоставяните услуги за населението и бизнеса в общината.

По тази мярка през 2019 г. е закупена компютърна конфигурация и скер за повишаване на качеството на работа на административния персонал на Община Балчик.

Общата стойност на изпълняваните и изпълнени проекти по Специфична цел 5.1. е в размер на 3 хил. лв., което е 3% изпълнение спрямо планирания бюджет за целия програмен период 2014-2020 г.

Специфична цел 5.2 Ефективна администрация в процесите на стратегическо планиране, управление на проекти и осъществяване на партньорства

По тази специфична цел са заложени следните мерки:

- Развитие на капацитета на администрацията за стратегическо планиране и подобряване на общинското управление;
- Партньорство с органите на държавно управление и ефективно регионално сътрудничество със съседните общини в области от взаимен интерес (алтернативни видове туризъм, агробизнес, подготовка на кадри и др.)

През 2019 г. е изпълнен проект „Мрежа за интелигентно сътрудничество на Черноморските общини в трансграничния регион“ („Network for smart cooperation of Black Sea communities in the cross-border region“), Приоритетна ос 5 „Ефикасен регион“, финансиран по Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Румъния.

Общата стойност на изпълняваните и изпълнени проекти по Специфична цел 5.2. е в размер на 278 хил. лв., което е 43% изпълнение спрямо планирания бюджет за целия програмен период 2014-2020 г.

Конкретните индикатори за финансовото изпълнение, както и резултатите от реализацията на Стратегическите цели са отразени в Приложение 1 „Изпълнени проекти и дейности от Програмата за реализация на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик за периода 01.01-31.12.2019 г.“

4. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОПР 2014-2020 ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ

Постигнатият напредък за изпълнение на целите на ОПР 2014-2020 г. въз основа на индикаторите за наблюдение е представен по-долу:

Таблица 15. Изпълнение на индикаторите за резултат на Общински план за развитие на община Балчик 2014-2020 г.

Стратегическа цел, Приоритет, Специфична цел, Мярка	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Базова стойност 2014 г.	Постигнат напредък към 2018/2019 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1: УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА В ОБЩИНА БАЛЧИК							
Приоритет 1. Устойчиво развитие на туристическия сектор чрез разширяване на предлаганите туристически продукти и удължаване на туристическия сезон							
Специфична цел 1.1. Развитие на туризма с цел утвърждаване на община Балчик като курорт със специфичен облик и алтернатива на масовия морски курортен туризъм							
Мярка 1.1.1. Поддържане и подобряване на транспортната, комуникационна и друга инфраструктура на туризма	Брой реализирани проекти за развитие на нова инфраструктура, свързана с туризма	Брой	ИСУН	1	0	6	0%
	Реализирани проекти, насочени към подобряване на туристическата инфраструктура	Брой	Община Балчик	1	3	5	60%
Мярка 1.1.2. Развитие на интегрирани и конкурентоспособни туристически продукти	Брой категоризирани туристически обекти	Брой	Община Балчик	Места за настаняване – 234 Заведения за хранене и развлечение - 261	МН 2018г – 462 МН 2019г – 474 ЗХР 2018г – 359 ЗХР 2019г – 354	Места за настаняване – 420 Заведения за хранене и развлечение - 262	113% 135%
	Брой реализирани нощувки	Брой	Община Балчик	1 724 087	2018 г. – 2 156 999 2019 г. – 2 060 530	3 200 000	64%
Мярка 1.1.3. Промотиране и	Разработена програма за туризъм на община Балчик	Брой	Община Балчик	1	2	2	100%

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2019-31.12.2019 г.*

Стратегическа цел, Приоритет, Специфична цел, Мярка	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Базова стойност 2014 г.	Постигнат напредък към 2018/2019 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
популяризиране на община Балчик, като туристическа дестинация	Международни туристически изложения/панаири, на които общината е представена	Брой	Община Балчик	2	4	5	80%
Мярка 1.1.4. Подобряване на информационно-туристическата база в общината	Вложени инвестиции за подобряване на туристическо-информационната база в общината	Хил. лв.	Община Балчик	-	Няма информация	400	-
	Брой посещения в ТИЦ	Брой	Община Балчик	804	2018 г. - 5 807 2019 г. - 5 493	3 000	183%
Специфична цел 1.2. Развитие на алтернативен туризъм, с цел удължаване на туристическия сезон							
Мярка 1.2.1 Създаване на нови туристически продукти и обекти	Новоразработени туристически продукти на територията на общината	Брой	Община Балчик	Няма информация	1 дигитална интерактивна карта	4	25%
	Брой новосъздадени добри практики за устойчив туризъм	Брой	Община Балчик	0	Няма информация	3	-
Мярка 1.2.2. Насърчаване на алтернативни видове туризъм	Размер на вложените средства за идентифициране възможностите и ресурсите на общината за развитие на алтернативни видове туризъм	Хил. лв.	Община Балчик	0	Няма информация	100	-
	Брой проекти, получили подкрепа за развитие на алтернативен туризъм	Брой	ИСУН	0	0	2	0%
Мярка 1.2.3. Подкрепа на предприемачеството в културните и творчески индустрии с акцент върху индустрията на фестивали и	Проведени културни събития годишно	Брой	Община Балчик	Няма информация	30	35	86%
	Разработени общи проекти със съседни общини в областта на културата и туризма	Брой	Община Балчик	1	2	5	40%

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2019-31.12.2019 г.*

Стратегическа цел, Приоритет, Специфична цел, Мярка	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Базова стойност 2014 г.	Постигнат напредък към 2018/2019 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
културни събития, визуалните и сценични изкуства, културното наследство							
Мярка 1.2.4. Проучване, консервиране и експониране на археологически и други обекти на КИН и развитие на прилежащата инфраструктура с цел превръщането им в обекти на масово посещение	Разработени планове/стратегии за опазване и представяне на културно-историческото наследство в общината	Брой	Община Балчик	0	2	2	100%
	Реализирани проекти за проучване, консервиране и експониране на археологически и други обекти на КИН и развитие на прилежащата инфраструктура	Брой	Община Балчик	0	0	3	0%
	Брой културно-познавателни маршрути	Брой	Община Балчик	0	2	5	40%
	Брой указателни табели в градската среда ориентирани към културното наследство (2012 г.)	Брой	Община Балчик	14	Няма информация	25	-
Мярка 1.2.5. Сътрудничество и партньорство в областта на туризма	Брой проекти за транснационално и междурегионално сътрудничество в областта на туризма	Брой	Община Балчик	2	2	5	40%
	Брой инициативи за развитие на сътрудничеството с други морски градове	Брой	Община Балчик	3	Няма информация	5	-
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2. РАЗВИТА МЕСТНА ИКОНОМИКА, ОСНОВАНА НА ЗНАНИЕ И ИНОВАЦИИ							
Приоритет 2. Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика, водеща до просперитет на населението в общината							
Специфична цел 2.1. Създаване на условия за подобряване на икономиката в общината							
Мярка 2.1.1. Подобряване на	Брой проекти за подкрепа на стартиращи предприятия	Брой	ИСУН	0	0	3	0%

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2019-31.12.2019 г.*

Стратегическа цел, Приоритет, Специфична цел, Мярка	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Базова стойност 2014 г.	Постигнат напредък към 2018/2019 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
условията за бизнес и насърчаване на предприемачеството в общината	Брой проекти за технологична модернизация на предприятията	Брой	ИСУН	0	1	2	50%
Мярка 2.1.2. Привличане на инвестиции в общината	Реализирани кампании за реклама на Балчик като място за инвестиции	Брой	Община Балчик	1	4	4	100%
Мярка 2.1.3. Подобряване на бизнес климата в общината – обособяване на бизнес пространства	Реализирани инвестиции в съществуващата индустриална зона	Хил. лв.	Община Балчик	0	0	500	0%
	Създадени регионални клъстери	Брой	Община Балчик	0	0	2	0%
Мярка 2.1.4. Подобряване на административните услуги за бизнеса	Брой на нефинансовите предприятия в общината	Брой	НСИ	43	48	50	96%
	Брой на реализираните инициативи посредством ПЧП	Брой	Община Балчик	0	0	3	0%
Специфична цел 2.2. Подкрепа за развитие на секторите на икономиката							
Мярка 2.2.1. Развитие на конкурентен аграрен сектор	Проекти в областта на биоземеделството	Брой	Община Балчик	0	0	2	0%
	Брой проекти, свързани с развитие преработването на земеделска продукция	Брой	Община Балчик	0	1	2	50%
	Предприятия в областта на селското стопанство	Брой	НСИ	96	109	120	91%
	Реализирани проекти по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ от ПРСР	Брой	ДФЗ	НП	1	4	25%

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2019-31.12.2019 г.*

Стратегическа цел, Приоритет, Специфична цел, Мярка	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Базова стойност 2014 г.	Постигнат напредък към 2018/2019 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
	Реализирани проекти по подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ на ПРСР	Брой	ДФЗ	НП	0	3	0%
	Реализирани проекти по подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитието на малки стопанства“ на ПРСР	Брой	ДФЗ	НП	0	4	0%
Мярка 2.2.2. Създаване на условия за пълноценно развитие на морската индустрия като сектор със самостоятелно значение и съдействаща за развитието на останалите икономически сектори в общината	Брой реализирани проекти, свързани с развитието на морската индустрия	Брой	Община Балчик	0	0	2	0%
	Брой реализирани ПЧП за изпълнение на инфраструктурни проекти за развитие на морската индустрия	Брой	Община Балчик	0	0	2	0%
Мярка 2.2.3. Активна позиция на общината по отношение на летище Балчик при определяне на неговия профил и планове за модернизация и експлоатация с цел	Реализирани проекти, свързани с подобряване на инфраструктурата в района на летището	Брой	Община Балчик	0	0	1	0%

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2019-31.12.2019 г.*

Стратегическа цел, Приоритет, Специфична цел, Мярка	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Базова стойност 2014 г.	Постигнат напредък към 2018/2019 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
превръщането му в регионален транспортен възел с развити логистични функции, интегриран с цялостната транспортна и бизнес инфраструкт.							
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3: ПОСТИГАНЕ НА БАЛАНСИРАНО И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА БАЛЧИК							
Приоритет 3. Качествена жизнена среда – изграждане, поддържане, модернизация на техническа инфраструктура, опазване на околната среда							
Специфична цел 3.1. Изграждане, поддържане и модернизация на техническата инфраструктура							
Мярка 3.1.1. Подобряване на съгласуваността между устройственото и стратегическо планиране на общината	Брой на изработените ПУП за ново урбанизираните територии по ОУП, ПУП-ПУР на селищните образувания	Брой	Община Балчик	0	0	10	0%
	Изработен Общ устройствен план на община Балчик	Брой	Община Балчик	1	0	1	0%
	Изработване на дигитализиран архив - картография, кадастър, устройствено райониране, собственост	Брой	Община Балчик	0	0	1	0%
Мярка 3.1.2. Изграждане и подобряване на съществуващата транспортна инфраструктура	Размер на инвестициите в изграждане/ реконструкция/ рехабилитация на уличната мрежа в Балчик	Хил. лв.	Община Балчик	3 000	5 881	10 000	59%
	Дължина на изградената/ рехабилитирана улична мрежа в селищните образувания	Км.	Община Балчик	7	Няма информация	60	-

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2019-31.12.2019 г.*

Стратегическа цел, Приоритет, Специфична цел, Мярка	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Базова стойност 2014 г.	Постигнат напредък към 2018/2019 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
	Дължина на изградената/ реhabилитирана пътна мрежа между селищните образувания	Км.	Община Балчик	7	Няма информация	60	-
	Дължина на велосипедната мрежа, обособени паркинги за велосипеди	Км.	Община Балчик	0	0	1	0%
	Площ на реновираните пешеходни пространства	М ²	Община Балчик	Няма информация	1	5	20%
	Брой проекти, получили подкрепа за изграждане/реhabилитиране/ реконструкция на пътната инфраструктура	Брой	Община Балчик	1	1	4	25%
Мярка 3.1.3. Модернизация на морската транспортна инфраструктура и разширяване на нейния капацитет в конкретни области (пристанищен товарооборот, рибарски и яхтени пристани)	Брой проекти, свързани с разширяване капацитета на рибарските пристани	Брой	Община Балчик	0	0	2	0%
	Брой партньорски проекти насочени към развитие на морския сектор	Брой	Община Балчик	0	0	2	0%
Мярка 3.1.4. Развитие и доизграждане на ВиК инфраструктурата	Дължина на изградена/реhabилитирана водопроводна мрежа в общината	Км.	Община Балчик ВиК	84	7,47	100	7%
	Дължина на изградената/реhabилитирана канализационна мрежа в общината	Км.	Община Балчик ВиК	12	0	25	0%

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2019-31.12.2019 г.*

Стратегическа цел, Приоритет, Специфична цел, Мярка	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Базова стойност 2014 г.	Постигнат напредък към 2018/2019 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
	Проекти за модернизация на съществуващите ПСОВ Албена и Балчик	Брой	Община Балчик	2	0	4	0%
Мярка 3.1.5. Развитие на енергийната инфраструктура	Брой административни сгради с приложени мерки за енергийна ефективност	Брой	Община Балчик	0	0	10	0%
	Брой проекти в т.ч. административни сгради насърчаващи използването на ВЕИ	Брой	Община Балчик	0	0	5	0%
	Брой на газифицираните общински сгради от образователната, социалната, здравната инфраструктура	Брой	Община Балчик	1	0	8	0%
	Брой подкрепени проекти, свързани с използването на енергоспестяващи устройства	Брой	Община Балчик	0	0	2	0%
Мярка 3.1.6. Развитие инфраструктурата на информационното общество	Брой подкрепени проекти за въвеждане на електронни услуги за бизнеса и гражданите и въвеждане на нови информационни технологии за административното обслужване	Брой	Община Балчик	1	0	6	0%
	Брой въведени нови електронни услуги за бизнеса и гражданите	Брой	Община Балчик	Няма информация	0	9	0%
Мярка 3.1.7. Благоустрояване на селищната среда, включително и на територията на селата	Реализирани проекти за подобряване на градската среда	Брой	Община Балчик	1	2	6	33%
	Изградени детски и спортни площадки	Брой	Община Балчик	Няма информация	3	6	50%
	Брой на изградените центрове за достъп до интернет в селата	Брой	Община Балчик	0	0	10	0%

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2019-31.12.2019 г.*

Стратегическа цел, Приоритет, Специфична цел, Мярка	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Базова стойност 2014 г.	Постигнат напредък към 2018/2019 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
Специфична цел 3.2. Опазване на околната среда							
Мярка 3.2.1. Мониторинг на свлачищни и абразивни процеси в общината. Продължаване на мерките за укрепване на съществуващите свлачища и ограничаване на абразията	Размер на средствата за реализиране на дейности и проекти, свързани с мерките за укрепване на съществуващите свлачища и ограничаване на абразията	Хил. лв.	Община Балчик	961	0	600	0%
	Брой реализирани проекти за защита от ерозионни, абразионни и свлачищни процеси	Брой	Община Балчик	1	0	7	0%
	Реализирани проекти за подобряване на околната среда и борбата с измененията на климата	Брой	Община Балчик	2	0	7	0%
	Дял на населението обхванато от ПСОВ	%	ВиК	54,38	100	70	100%
	Рекултивирани замърсени и увредени земи	Дка	Община Балчик	0	Няма информация	283	-
	Размер на средствата вложени от Община Балчик в изграждането на Регионална система за управление на отпадъците	Хил.лв.	Община Балчик	8 964	706	9 000	8%
Мярка 3.2.2. Подобряване на инфраструктурата за управление на отпадъците	Събрани битови отпадъци на жител за една година	Кг. /ж.	Община Балчик	580	Няма информация	600	-
	Разделно събиране на масово разпространени отпадъци	%	Община Балчик	20	33	50	66%
	Закрити и рехабилитирани нерегламентирани депа за битови отпадъци	Брой	Община Балчик	0	1	1	100%
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 4. ПОВИШАВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ЖИЗНЕНАТА СРЕДА И УСЛОВИЯТА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ							
Приоритет 4. Развитие на човешките ресурси и социално сближаване – образование и обучение, здравеопазване, пазар на труда, социални услуги и							

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2019-31.12.2019 г.*

Стратегическа цел, Приоритет, Специфична цел, Мярка	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Базова стойност 2014 г.	Постигнат напредък към 2018/2019 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
интеграция на уязвими групи							
Специфична цел 4.1. Подобряване на достъпа на населението до качествено образование и повишаване на образователното равнище							
Мярка 4.1.1. Осигуряване на достъпно и качествено образование и намаляване процента на преждевременно напусналите образователната система	Брой на децата, обхванати в детски градини	Брой	Община Балчик/НСИ	714	568	750	75,7%
	Брой проекти за модернизирание на учебната база	Брой	Община Балчик	1	1	4	25%
	Намаляване броя на децата от I-VIII клас, напуснали общообразователните и специални училища	Брой	Община Балчик	101	69	70	99%
	Размер на вложените средства за реализиране на програми за финансиране и резидентни програми подчинени на приоритетите на „Творческа Европа 2014 -2020“	Хил. лв.	Община Балчик	0	0	200	0%
	Реализирани проекти/дейности в областта на превенциите	Брой	Община Балчик	0	0	5	0%
Мярка 4.1.2. Обвързване образователната система с пазара на труда	Брой съвместни инициативи със социални партньори за продължаващо професионално обучение	Брой	Община Балчик	0	0	5	0%
	Разработена система за социално включване на етнически малцинства	Брой	Община Балчик	0	0	1	0%
	Реализирани проекти и инициативи за подобряване на квалификацията и образователното равнище на възрастни лица	Брой	Община Балчик	0	1	3	33%

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2019-31.12.2019 г.*

Стратегическа цел, Приоритет, Специфична цел, Мярка	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Базова стойност 2014 г.	Постигнат напредък към 2018/2019 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
Специфична цел 4.2 .Подобряване на качеството на предлаганите здравни и социални услуги							
Мярка 4.2.1. Укрепване и разширяване на системата за здравно обслужване в общината	Реализирани инициативи/проекти за профилактика на общественото здраве.	Брой	Община Балчик	Няма информация	0	3	0%
	Брой проекти получили подкрепа за реконструкция/модернизация на сградния фонд на здравните заведения и доставка на медицинско оборудване	Брой	Община Балчик/ ИСУН	1	0	4	0%
	Брой на рехабилитираните здравни заведения	Брой	Община Балчик/ ИСУН	1	0	3	0%
Мярка 4.2.2. Подобряване на спортната материална база в общината	Брой изградени/ реконструирани/ модернизирани спортни съоръжения (комплекси и стадиони)	Брой	Община Балчик	1	1	6	17%
	Реализирани проекти за насърчаване на развитието на спорта	Брой	Община Балчик	1	0	7	0%
	Размер на вложените средства за подпомагане на спортните клубове в общината	Хил. лв.	Община Балчик	103	Няма информация	130	-
Мярка 4.2.3. Повишаване на трудовата заетост и усвояване на нови професионални умения от работната сила	Равнище на безработица	%	Община Балчик	11,5%	3,8%	5%	76%
	Коефициент на заетост	%	Община Балчик	53,6%	60,3%	60%	100%
	Проекти за интеграция на рискови социални групи на пазара на труда	Брой	Община Балчик	0	1	3	33%
	Безработни лица, включени в заетост по мерките за насърчаване на заетостта и по ОПРЧР	Брой	ДБТ	75	19	200	10%

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2019-31.12.2019 г.*

Стратегическа цел, Приоритет, Специфична цел, Мярка	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Базова стойност 2014 г.	Постигнат напредък към 2018/2019 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
	Безработни лица, включени в квалификационни и преквалификационни курсове	Брой	ДБТ	82	39	200	20%
	Програми за заетост	Брой	ДБТ	2	9	9	100%
	Брой включени младежи до 29 години в програми и проекти за заетост и обучение	Брой	ДБТ	0	Няма информация	180 обучени 100 включени в заетост	-
	Брой лица, обхванати от проекти за интеграция на рискови социални групи на пазара на труда.	Брой	ДБТ	32	Няма информация	80	-
Мярка 4.2.4. Подобряване качеството на живот на хората в неравностойно положение, чрез упражняване на правото им на труд и превенция на социалната изолация	Брой проекти получили финансиране за подкрепа за социално включване на хора с увреждания	Брой	Община Балчик/ ДБТ	1	1	3	33%
Мярка 4.2.5. Разширяване на мрежата от социални услуги за подкрепа на уязвими групи от обществото	Предоставяни социални услуги	Брой	Община Балчик/ ДБТ	4	1	6	17%

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2019-31.12.2019 г.*

Стратегическа цел, Приоритет, Специфична цел, Мярка	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Базова стойност 2014 г.	Постигнат напредък към 2018/2019 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
Мярка 4.2.6. Прилагане и развитие на принципа на партньорството и междусекторното сътрудничество в социалната пол-ка	Брой осъществени публично-частни партньорства в социалната сфера	Брой	Община Балчик	0	0	2	0%
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 5. ПОСТИГАНЕ НА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ И ПОВИШАВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ							
Приоритет 5. Изграждане на ефективна администрация в услуга на гражданите и бизнеса							
Специфична цел 5.1. Повишаване на административния капацитет на местната администрация в процеса на предоставяне на услуги за гражданите и бизнеса							
Мярка 5.1.1. Подобряване на функционирането на общинската администрация с оглед повишаване ефективността на местното самоуправление и качеството на предоставяните услуги за населението и бизнеса в общината	Реализирани проекти за оптимизиране на административното обслужване и намаляване на административната тежест	Брой	Община Балчик	1	0	4	0%
	Предоставяне на публични услуги от общината по електронен път	Брой	Община Балчик	0	Няма информация	10	-
	Брой съвместно предоставени публични услуги с други общини	Брой	Община Балчик	0	0	2	0%
Специфична цел 5.2. Ефективна администрация в процесите на стратегическо планиране, управление на проекти и осъществяване на партньорства							

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2019-31.12.2019 г.*

Стратегическа цел, Приоритет, Специфична цел, Мярка	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Базова стойност 2014 г.	Постигнат напредък към 2018/2019 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
Мярка 5.2.1. Развитие на капацитета на администрацията за стратегическо планиране и подобряване на общинското управление	Брой проекти за развитие на административния капацитет	Брой	Община Балчик	4	1	7	14%
Мярка 5.2.2. Партньорство с органите на държавно управление и ефективно регионално сътрудничество със съседните общини в области от взаимен интерес (алтернативни видове туризъм, агробизнес, подготовка на кадри и др.)	Реализирани партньорски проекти с други общини/държави	Брой	Община Балчик	3	0	9	0%
	Обменени добри практики	Брой	Община Балчик	1	Няма информация	6	-

Източник: ИСУН 2020, Справки ПРСР, НСИ, 220; ВиК, Община Балчик, Дирекция „Бюро по труда“

Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2019-31.12.2019 г.

Таблица 16. Изпълнение на индикаторите за въздействие на Общински план за развитие на община Балчик 2014-2020 г.

№	Индикатор	Източник на информация	Мярка	Базова стойност 2014 г.	Постигната стойност към 2018/2019 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1. УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА В ОБЩИНА БАЛЧИК							
1	Реализирани приходи от нощувки	НСИ	Хил. лв.	83 805	94 828	98 000	96.7%
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2. РАЗВИТА МЕСТНА ИКОНОМИКА, ОСНОВАНА НА ЗНАНИЕ И ИНОВАЦИИ							
1	Преки чуждестранни инвестиции	НСИ	Хил. лв.	19 076	41 407	50 000	83%
2	Нетни приходи от продажби	НСИ	Хил. лв.	412 054	597 957	600 000	99%
3	ДМА	НСИ	Хил. лв.	804 972	791828	805 000	98%
4	Реализирани иновационни проекти	ИСУН 2020	Брой	0	0	2	0%
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3: ПОСТИГАНЕ НА БАЛАНСИРАНО И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА БАЛЧИК							
1	Намаление на загубите във водопреносната мрежа	Вик	%	83.3%	75,12%	65%	84%
2	Относителен дял на населението, присъединено към водопроводната система	Вик	%	99,9%	99,9%	100%	99.9%
3	Относителен дял на населението, присъединено към канализационната система	Вик	%	54,38%	59,35%	70%	85%
4	Изработен Общ устройствен план на община Балчик	Община Балчик	Брой	1	0	1	0%
5	Брой изпълнени проекти/програми за управление на природни рискове и ограничаване изменението на климата и за	Община Балчик	Брой	0	0	2	0%

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2019-31.12.2019 г.*

№	Индикатор	Източник на информация	Мярка	Базова стойност 2014 г.	Постигната стойност към 2018/2019 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
	адаптацията към вече настъпилите промени						
6	Разработена Програма за опазване на околната среда, вкл. Управлението на отпадъците на територията на общината	Община Балчик	Брой	1	1	2	50%
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 4. ПОВИШАВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ЖИЗНЕНАТА СРЕДА И УСЛОВИЯТА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ							
1	Брой на наетите лица в нефинансовите предприятия	Брой	НСИ	6 587	7 015	7 800	90%
2	Средна годишна работна заплата	Лв.	НСИ	8 293	11 573	12 000	96%
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 5. ПОСТИГАНЕ НА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ И ПОВИШАВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ							
1	Изпълнени проекти по оперативни програми от Община Балчик	Община Балчик ИСУН 2020	Брой	-	31	38	82%
2	Реализирани проекти, подобряващи административното и информационно обслужване	Община Балчик	Брой	-	0	5	0%

Източник: ИСУН и ИСУН 2020, Справки ПРСР, НСИ 2018; ВиК, 2018 г., Община Балчик, Дирекция „Бюро по труда“

Постигнатият напредък за изпълнение на целите и приоритетите на ОПР Балчик 2014-2020 г. въз основа на финансовите индикатори е представен на следващата таблица:

Таблица 17. Финансово изпълнение на Приоритетите от ОПР 2014-2020 г. за 2019 г. в хил. лв.

Приоритет	Изпълнение за 2019 г.	Планиран бюджет в ОПР	% Изпълнение от ОПР
Приоритет 1. Устойчиво развитие на туристическия сектор чрез разширяване на предлаганите туристически продукти и удължаване на туристическия сезон	9 358	23 894	39%
Приоритет 2. Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика, водеща до просперитет на населението в общината	6 019	7 013	86%
Приоритет 3. Качествена жизнена среда – изграждане, поддържане, модернизация на техническа инфраструктура, опазване на околната среда	8 442	44 882	19%
Приоритет 4. Развитие на човешките ресурси и социално сближаване – образование и обучение, здравеопазване, пазар на труда, социални услуги и интеграция на уязвими групи	4 219	21 200	16%
Приоритет 5. Изграждане на ефективна администрация в услуга на гражданите и бизнеса	281	759	37%
Общо	27 527	97 748	28%

Източник: Приложение №1. Изпълнени проекти и дейности от Програмата за реализация на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик за периода 01.01-31.12.2019 г.

От данните могат да се направят следните изводи:

- През 2019 г. с най-голямо изпълнение спрямо заложените целеви стойности в ОПР Балчик 2014-2020 г. е Приоритет 2 „Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика, водеща до просперитет на населението в общината“ – 86%. Вложените по него средства, обаче, са трети като стойност – 6 0191 хил. лв. и се дължат най-вече на реализирането на проект финансиран от ПМДР.

- На второ място като процентно изпълнение спрямо заложеното за него е Приоритет 1. „Устойчиво развитие на туристическия сектор чрез разширяване на предлаганите туристически продукти и удължаване на туристическия сезон“ с 9 358 хил. лв. вложени средства, които са най- много като стойност и 39% изпълнение. По този приоритет са вложени действително най-много средства и то благодарение на програмата ТГС Румъния-България, която финансира два проекта по този Приоритет 1.

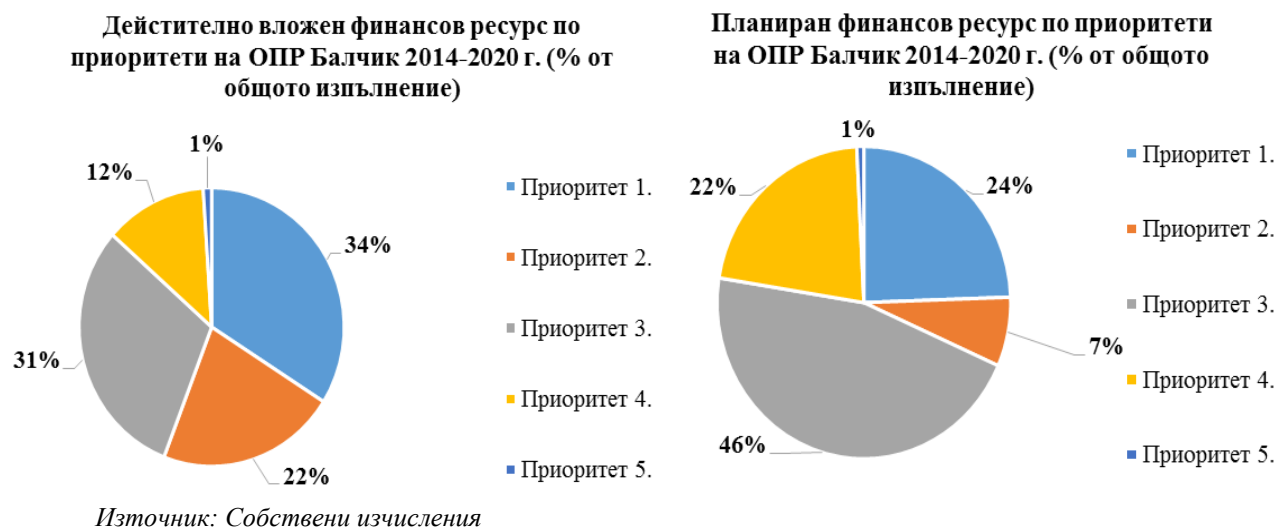
- На трето място по изпълнение спрямо целевите стойности е Приоритет 5. „Изграждане на ефективна администрация в услуга на гражданите и бизнеса“ с 281 хил. лв. и 37% изпълнение на заложените за него средства за целия програмен период.

- На четвърто място по изпълнение спрямо целевите стойности е Приоритет 3. „Качествена жизнена среда – изграждане, поддържане, модернизация на техническа инфраструктура, опазване на околната среда“ с 8 442 хил. лв. и 19% изпълнение на заложените за него средства за целия програмен период. Със средства от общински бюджет, ПРСР и ПУДООС са рехабилитирани пътни и улични отсечки, ВиК мрежа в с. Оброчище, извършвани са дейности по управление на отпадъците.

- На пето място по изпълнение спрямо целевите стойности е Приоритет 4. „Развитие на човешките ресурси и социално сближаване – образование и обучение, здравеопазване, пазар на труда, социални услуги и интеграция на уязвими групи“ с 4 219 хил. лв. и 16% изпълнение на заложените за него средства за целия програмен период. Изпълнението тук се дължи на множество проекти по ОПРЧР, ПРСР и ОПХ.

На фигурата по-долу е визуализирана информацията за вложения финансов ресурс по приоритети като процент от целия финансов ресурс на ОПР Балчик 2014-2020 г. за 2019 г. и е направена съпоставка с планираното разпределение.

Фигура 5. Финансово изпълнение на приоритетите от ОПР Балчик 2014-2020 към 2019 г.



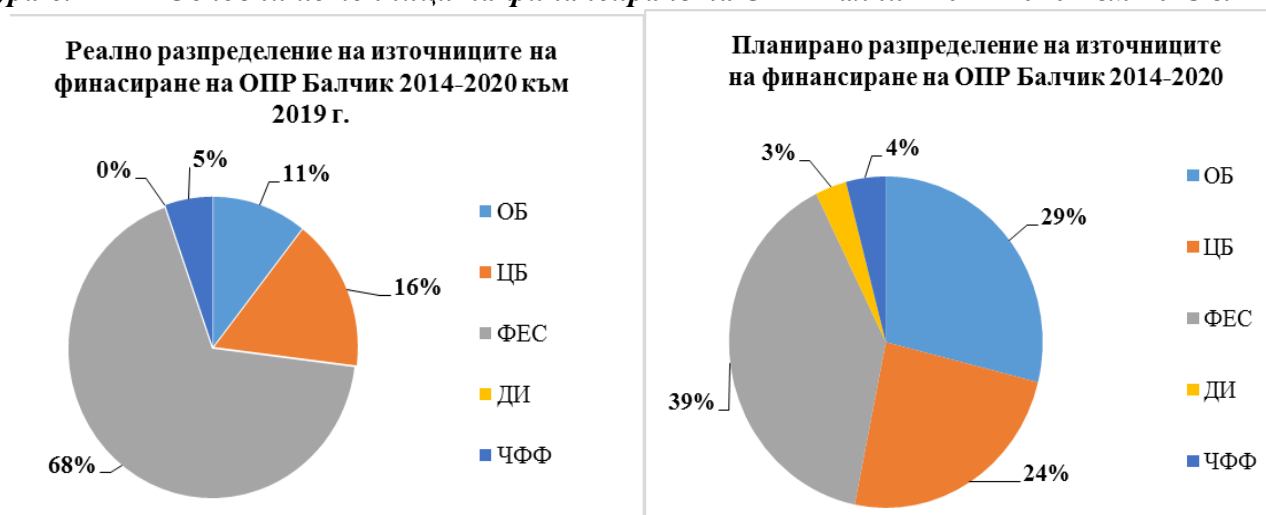
На първо място по изпълнение се нарежда Приоритет 1 с изпълнение на 34% от бюджета на ОПР Балчик 2014-2020 г. при планирани за него 24%. На второ място е изпълнението на Приоритет 3, по който ОПР залага най-голяма тежест в планирането, но при реалното изпълнение не е спазено – 31% при планирани 46%. На следващо място е изпълнението на Приоритет 2 - 22% от ОПР при планирани за него 7%. На следващо място е изпълнението на Приоритет 4 с изпълнение от 12% при планирани за него 22%. И на последно място се нарежда Приоритет 5 с изпълнение равно на планираното от 1%.

Разпределението на изразходваните ресурси по източници на финансиране показва, че през 2019 г. са комбинирани различни източници на финансиране за изпълнението на проектите от страна на Община Балчик. През 2019 г. за изпълнението на ОПР Балчик са осигурени средства от следните източници:

- общинския бюджет;
- централен бюджет, вкл. целеви субсидии по капиталовите програми и национално съфинансиране на проекти по оперативните програми;
- фондове на ЕС;
- частно финансиране, вкл. собствено съфинансиране на проекти по оперативните програми

Основните източници на финансиране на ОПР Балчик 2014-2020 г. за 2019 г. са представени на фигурата по-долу, като отново е направена съпоставка на реалното с планираното разпределение.

Фигура 6. Основни източници на финансиране на ОПР Балчик 2014-2020 към 2019 г.



Източник: Собствени изчисления

От фигурата може да се направи извод, че средствата от Фондовете на ЕС са основополагащи за развитието на общината и изпълнението на плана. Размерът им е 68% от изпълнението на ОПР, при условие, че в Индикативната финансова таблица на ОПР Балчик са планирани 39%. На следващо място се нареждат средствата от Централния бюджет с 16% при планирани 24%. Следват средствата от Общинския бюджет с изпълнение от 11%, при планирани 29%. На последно място е изпълнението на средствата от Частни фондове и фирми – 5%, при планирани също 4%. Други източници на финансиране не са ползвани, макар че са планирани 3%.

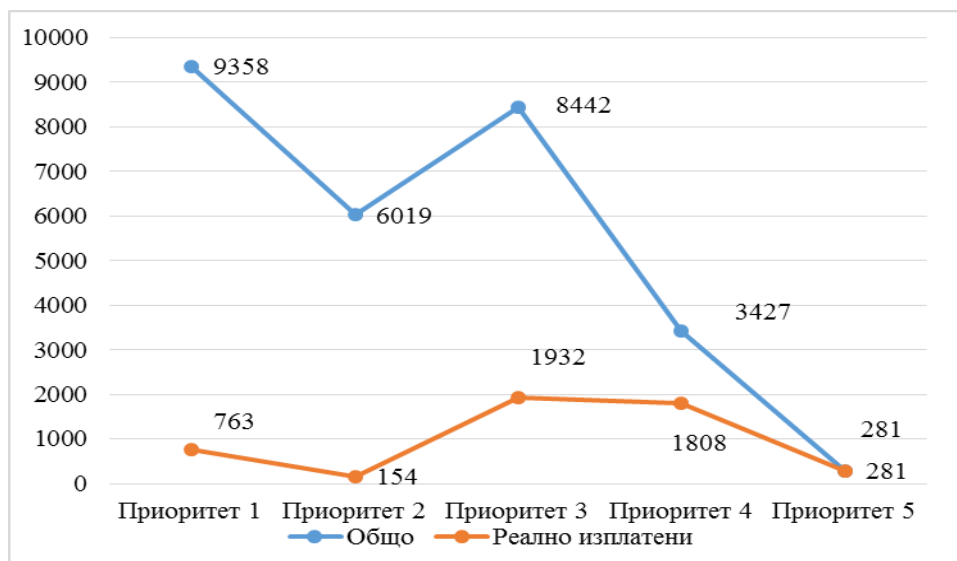
Проектите с принос към ОПР Балчик, изпълнени или в процес на изпълнение и оценка през 2019 г., са систематизирани по отделните приоритети. Напредъкът в изпълнението на общинския план има количествено измерение от общо 31 отчетени проекта и дейности. Всички изброени проекти са посочени с техните параметри в **Приложението към Годишния доклад** и обхващат следните типове:

- Проекти, които са изпълнение изцяло в рамките на 2019 г. (приключили);
- Проекти, които са в процес на изпълнение през 2019 г. (текущи). Тук се присъединяват проекти и инициативи, които са започнали преди 2019 г. и/или продължават през 2020 г. При финансовото отчитане, там където е било възможно с оглед на наличната информация, е представена усвоената сума само за 2019 г., според публичните данни в ИСУН 2020.

Анализът на изпълнените проекти и инициативи показва, че те са неравномерни спрямо приоритетите и специфичните цели. Това се дължи отчасти на кампанийното обявяване на различни покани за кандидатстване по оперативните програми.

Изпълнението на ОПР може да се разглежда в 2 направления. Първото е стойността на сключени договори по проектите и инициативите през 2019 г. Второто е реално изплатените средства по тези договори. Това уточнение е важно, защото някои договори са сключени през 2019 г. по отделните програми, но в същото време не е направено плащане по тях. От тук се отчитат големи разминавания между реалното финансово изпълнение, което е в размер на близо 4 938 хил. лв. и индикативно такова (на база сключени договори, без плащания по тях), което достига близо 27 527 хил. лв.

Таблица 18. Индикативна стойност и реално изплатени средства по проекти/дейности в община Балчик по приоритети за 2019 г., лв.



Източник: Собствени изчисления

5. ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОПР 2014-2020

5.1. Мерки за наблюдение и механизми за събиране, обработване и анализ на данни

Общинският план за развитие на община Балчик за периода 2014-2020 г. е претърпял една актуализация след приемането му. Актуализираният документ за изпълнение на Общинския план за развитие на община Балчик за периода 2014-2020 г. от 2019 г. е изготвен на основание чл. 38, ал. 1, т. 1 от ППЗРР – при съществени промени в икономическите и социални условия в общината и чл. 38, ал. 1, т. 5 на основата на резултатите от извършената междинната оценка. Въпреки че с последните промени в ППЗРР задължителният характер на тази точка отпада (отм. - ДВ, бр. 50 от 2016 г.), Междинната оценка е показала необходимост от коригиране и допълване на Общинския план за развитие. В актуализирания документ са отразени препоръките от Доклада от изготвената Междинна оценка на ОПР Балчик 2014-2020 г. и са отстранени основните идентифицирани пропуски в плана:

- Направена е корекция на Матрицата с индикаторите, така че те да бъдат лесно измерими и данните за тях да са достъпни;
- Част от индикаторите са отпаднали от Матрицата на индикаторите;
- За индикаторите са посочени базови и междинни стойности, което да улеснява оценката на постигане на съответните цели на ОПР;
- Голяма част от индикаторите са пояснени;
- Актуализирана е Индикативната финансова таблица на плана;
- Актуализиран е социално-икономическия анализ.

С цел осигуряване на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, програмиране, управление и ресурсно осигуряване на местното развитие е създадена система за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР. Предметът на системата за наблюдение и оценка включва:

- изпълнението на целите и приоритетите на Общинския план за развитие, съгласно определени физически и финансови индикатори;
- организацията и методите на изпълнение, прилагани от органите за управление;
- предприетите мерки за осигуряване на информация и публичност за резултатите от изпълнението на плана за развитие.

Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР 2014-2020 съдържа следните елементи:

1) Системата от индикатори за наблюдение – дефинирани и отчитащи специфичния характер на плана, реализацията на неговите цели, социално-икономическото състояние, развитието на инфраструктурата и проблемите на околната среда в контекста на устойчивото регионално развитие;

2) Източниците, начините и периодичността за събиране, обработка и анализиране на информацията – наблюдението на изпълнението на ОПР се осъществява на основата на данни на НСИ, ИСУН, ЕВРОСТАТ, АПИ, Агенция за чуждестранни инвестиции, Агенция за устойчиво енергийно развитие, Агенцията по заетостта, както и на основата на данни от други надеждни национални, регионални и местни източници на информация.

3) Финансовото и техническото обезпечаване на дейността по наблюдението на ОПР се осигурява от бюджета на Община Балчик.

4) Органи за наблюдение на ОПР, организация и методи на тяхната работа.

Орган за наблюдение на Общинския план за развитие на Община Балчик е Общинският съвет на Община Балчик. В процеса на наблюдение на изпълнението на ОПР Общинският съвет осигурява участието на заинтересованите органи, организации, физически и юридически лица при спазване на принципа за партньорство, публичност и прозрачност при изпълнението на Общинския план за развитие. Функциите на органа за наблюдение на изпълнението на Общинския план за развитие, съгласно чл. 81 от ППЗРР, включват:

- осигуряване на информация и данни и прилагане на система от индикатори за наблюдение по отношение на реализацията на целите и приоритетите за местно развитие;
- координация на дейностите по наблюдението между централните и местните органи на изпълнителната власт, други заинтересувани органи, организации и юридически лица на основата на принципа за партньорство;
- осигуряване съответствие на действията по наблюдението с условията и правилата в областта на защитата на конкуренцията, държавните помощи, обществените поръчки, опазването на околната среда и насърчаването на равните възможности и социалното включване;
- обсъждане и одобряване на доклади за наблюдението на Общинския план за развитие;

- осигуряване на комуникация и взаимодействие с административните структури, участващи в процеса на изпълнение на Регионалния план за развитие и на Общинския план за развитие;
- разглеждане на предложения и вземане на решения за повишаване ефективността на процеса на наблюдение в случай на установяване на проблеми и пропуски;
- определяне и изпълнение на мерки за осигуряване на информация и публичност относно постигнатите резултати от наблюдението с цел да се гарантира прозрачност при изпълнението на документите за стратегическо планиране на регионалното и местното развитие.

Неправителствените организации, социално-икономическите партньори и частният сектор също участват в процеса на разработване на ОПР и наблюдението на изпълнението на плана; подкрепят и участват в разработването на проекти за изпълнението на плана.

5) Система на докладване и осигуряване на информация и публичност.

В ОПР на община Балчик за периода 2014-2020 г. е заложено Кметът да организира наблюдението и изпълнението на Общинския план за развитие. За целта той определя Оперативна Група за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР. Кметът определя конкретния състав на Групата със своя заповед, като представителите на ОбС в групата се определят на заседание на Съвета.

Групата е в състав:

- заместник-кмет на Общината;
- двама общински специалисти;
- трима общински съветника;
- трима представители на НПО;
- трима представители на бизнеса и/или на браншови организации.

Към Групата за наблюдение на изпълнението на ОПР могат да се привличат експерт по регионално или местно развитие. Експертите, участващи в извършването на оценки на документите за стратегическо планиране на регионалното и местното развитие трябва да отговарят на редица изисквания, посочени в чл.83 от ППЗРР.

Оперативната група за наблюдение извършва следните дейности:

1. Ежегодни наблюдения - за изпълнението и напредъка по реализацията на плана. За резултатите от наблюдението на изпълнението се изготвя годишен доклад в съответствие с чл.91. ал.8 от ППЗРР.

2. Наблюдения при необходимост – при сериозна промяна в ситуацията, при задание от Общинския съвет и други, Групата изготвя документ, съгласно поставената задача.

3. Наблюдения в края на периода. Групата изготвя доклад за цялостното изпълнение на Общинския план за развитие, с оценка на постиженията и въздействието от реализацията на плана, оценка на ефективността на ресурсите, анализ на изпълнението, изводи и препоръки за новия ОПР и др. Препоръчва се включването на външни експерти.

За периода 01.01.2014 - 31.12.2019 г. текущото управление на изпълнението на Общинския план за развитие на община Балчик се осъществява от общинската администрация и кмета.

В Община Балчик няма разработвани годишни Програми за реализация на ОПР 2014–2020 г., в които да са посочени планираните проекти на годишна база. Практиката, която се следва, е на база на поддържан регистър с изготвени технически и нефинансирани проекти да се наблюдават възможностите по отворените процедури на Оперативните програми и други източници за финансиране и да се подготвят формуляри и допълнителни анализи, ако това е необходимо, за кандидатстване по тях.

5.2. Проблеми, възникнали при прилагане на ОПР 2014-2020

През 2019 г. се наблюдават следните проблеми, които пряко и/или косвено са оказали влияние върху изпълнението на плана:

- Липса на механизъм за набиране на актуална статистическа информация за всички области на социално-икономическия живот на територията на общината, поради което анализите се извършват на база налична информация за предходни години, предоставена от НСИ;
- Липса на механизъм за набиране на информация за реализираните проекти на НПО и стопанските субекти на територията на общината чрез информация, предоставена от съответните регионални структури;
 - Малко на брой активно действащи НПО;
 - Липса на стопански субекти, отворени към създаване на ПЧП при реализация на проекти;
 - Забавяне стартирането на оперативните програми и ПРСР за периода 2014-2020 г.

5.3. Мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на ОПР 2014-2020

Основен принцип за провеждане на държавната политика за регионално развитие е принципът за партньорство, публичност и прозрачност на всички нива при осъществяване на процесите на планиране, програмиране, финансиране, наблюдение и оценка.

Общинският план за развитие за периода 2014-2020 г. е разработен на базата на взаимодействие и поддържане на активна комуникация между общинските служители, държавните структури, бизнеса, културните институции, неправителствения сектор, образователните институции, граждани и др.

Основен източник за *информираност на обществото по отношение на изпълнението на Общинския план за развитие, публичност и прозрачност, е официалната уебстраница на Община Балчик <http://www.balchik.bg/bq/index>*, в която се публикуват за обществено обсъждане всички нормативни актове, документи, стратегии, планове и програми на общината. На нея се публикува и информация за изпълняваните и реализираните проекти, както и за документите, резултат от тяхното изпълнение.

Информация и публичност на действията по изпълнение на ОПР се предоставят на граждани и организации чрез следните комуникационни канали:

- Чрез информационни справки, внасяни в общинския съвет за промените по бюджета за съответната година;
- Чрез актуализиране на информацията в сайта на общината;
- Провеждане на дискусии;
- Чрез публикации в регионалните медии, вкл. електронните им издания.

В заключение на горепосоченото може да се даде добра оценка за дейностите по информация и публичност на ОПР, които Община Балчик изпълнява.

5.4. Съответствие на ОПР 2014-2020 със секторни политики, планове и програми на територията на община Балчик, в т.ч. мерки за ограничаване на изменението на климата

Плановата осигуреност е основен фактор за развитие на местна политика. Областите на политика, за чието реализиране отговаря институцията – българска община, в частност Община Балчик, са дефинирани в ЗМСМА, чл. 17, т. 1., където законодателят определя правото и реалната възможност на гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение в сферата на:

- Общинското имущество, общинските предприятия, общинските финанси, данъци и такси, общинската администрация;
- Устройството и развитието на територията на общината и на населените места в нея;
- Образованието;
- Здравеопазването;
- Културата;
- Благоустрояването и комуналните дейности;
- Социалните услуги;
- Опазването на околната среда и рационалното използване на природните ресурси;
- Поддържането и опазването на културни, исторически и архитектурни паметници;
- Развитието на спорта, отдиха и туризма;
- Защитата при бедствия.

Необходимо е и по отношение на секторните политики да се прилага механизъм на мониторинг, контрол и отчитане на резултатите от изпълнението им, като тези резултати намират отражение и при годишното отчитане на изпълнението на ОПР за останалия срок от действието му.

Необходимо е да се направи преглед и се изготвят и/или актуализират документите (стратегии, програми, планове, наредби, правила), свързани с прилагането, изпълнението и отчитането на отделните секторни политики, които са в правомощията на органите на местно самоуправление.

За постигане съответствие на ОПР със секторните политики, планове и програми на територията на общината, мерките, които се предприемат към настоящия момент, са:

- провеждане на коригиращи действия, на базата на предложения от заинтересованите страни;
- разглеждане на предложения от заинтересованите страни в постоянните комисии на Общинския съвет и внасяне на предложения за решения от ОбС;
- актуализиране на приетите от Общинския съвет – Балчик наредби, стратегии, концепции, програми, планове и др. в съответствие с целите и мерките, предвидени в ОПР.

5.5. Приложение на принципа на партньорство

Партньорският модел на управление е необходим за бъдещото развитие на общината. Благодарение на неговото приложение Общината ще може да реализира процеса съвместно,

комуникирано с партньорите, при вземането на решения и координирането на техните изпълнения. В процеса на управление на политиките за регионално развитие са въввлечени разнородни по своите интереси и функции заинтересовани страни - институции, организации, административни звена, общности (групи) от различни юридически и физически лица, които имат конкретен интерес във връзка с реализацията на публична политика/план и са нейни поддръжници или противници. С помощта на партньорството може да се осъществи целенасочено взаимодействие между тях, което ще гарантира успешното развитие на дейността.

Работата в партньорство не означава само информирание или консултиране. Преди всичко означава съвместно вземане на решения и съвместни действия за изпълнение на тези решения. Решения, които първоначално са общоприети от мнозинството партньори, имат висока обществена подкрепа в процеса на реализацията.

5.6. Резултати от извършени оценки

През 2017 г. е извършена междинна оценка за изпълнението на ОПР Балчик 2014-2020 г. съгласно чл.31, ал.1 от ЗРР. Оценката констатира две съществени слабости на плана:

1/ Констатирано е голямо разминаване между планирано и реално изпълнение на плана (само 7% изпълнение до средата на програмния период);

2/ Разработената система/механизъм за оценка и мониторинг съдържа множество индикатори за проследяване на изпълнението, но голяма част от тях не са конкретни и приложими за самата територия на общината или са индикатори, за които е невъзможно да се набере измерима информация. Отделно за индикаторите не са били заложили нито базови, нито целеви стойности, по които да се измерва напредъка/изпълнението на плана.

Това налага през 2018 г. да бъде извършена актуализация на плана на база на реалното му изпълнение, изводите и препоръките на междинната оценка. Актуализираният документ за изпълнение на ОПР Балчик 2014-2020 г. е приет в началото на 2019 г.

6. ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ 2014-2020

Изпълнението на ОПР Балчик през 2019 г. допринася и за постигането на целите и приоритетите на Областната стратегия за развитие на област Добрич 2014-2020 г.

Изпълнението на ОПР Балчик през 2019 г. допринася в голяма степен за реализирането на **Приоритет 1.1. „Повишаване на икономическата активност, заетостта и доходите на различни социални групи“** от Областната стратегия за развитие на област

Добрич 2014-2020 г. Това се реализира благодарение на следните проекти, които са изпълнени или в процес на изпълнение:

- Проект „Обучения и устойчива заетост“ с бенефициент бизнес организация;
- Споразумение между Агенцията за социално подпомагане и Община Балчик във връзка с чл.19 от ПМС № 344 от 21.12.2018 г. за изпълнение на държавния бюджет на Република България за 2019 и ПМС № 320 от 20.12.2018 г.;
- Регионална програма за заетост на Област Добрич – 2019 г.;
- Подобряване достъпа до социални услуги и до по-добра пригодност за заетост в Община Балчик;
- Насърчаване на достъпа до заетост на уязвими групи от община Балчик;
- Достъп до заетост за търсещите работа, неактивните и трайно безработни лица в община Балчик.

Изпълнението на ОПР Балчик през 2019 г. допринася за изпълнението на **Приоритет 2.2. „Развитие на устойчиво земеделие и разнообразен туризъм“** от Областната стратегия за развитие на област Добрич 2014-2020 г. с изпълнението на следния проект:

- Разширяване на земеделско стопанство.

Изпълнението на ОПР Балчик през 2019 г. допринася и за изпълнението на **Приоритет 3.1. „Подкрепа за интегриране развитие на градовете“** от Областната стратегия за развитие на област Добрич 2014-2020 г. с изпълнението на проекти:

- „Рехабилитация на част от пътната мрежа на община Балчик, с оглед запазване и развитие на нейната пропускателна способност“;
- Основен ремонт в СУ „Христо Ботев“ гр. Балчик;
- Изграждане и оборудване на мултифункционална спортна площадка в гр. Балчик;

Изпълнението на ОПР Балчик през 2019 г. допринася и за изпълнението на **Приоритет 3.2. „Подобряване на транспортната свързаност и качеството на средата в селата и извънградските територии“** от Областната стратегия за развитие на област Добрич 2014-2020 г. с изпълнението на проекти:

- Разширяване и рехабилитация на ВиК мрежа на с. Оброчище;
- Обезвреждане на отпадъци в претоварна станция Балчик и регионално депо Стожер.

7. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО НА ОПР 2014-2020

Мониторингът и оценката предполагат изследване на текущото състояние и проследяване във времето на промените, до които довеждат прилагането на Общинския план или на съответния друг стратегически документ. По тази причина е важно да се обезпечат надеждни данни за изходното състояние на съответните индикатори, чрез които се описва проблема или ситуацията преди изпълнението на заложените проекти, мерки, приоритети и цели. След извършената Актуализация на Общинския план за развитие в края на 2018 г. стана възможно да се направи оценка на степента на изпълнение по заложените индикатори. Сравнението между базовата и целевата стойност на индикатора, както и неговото текущо състояние, дава просто една „момента снимка на състоянието“ на процеса на реализация на Общинския план за развитие.

Една от основните задачи на мониторинга по отношение на публичните политики е да следи за степента на постигане на заложените цели и ефективност по време на тяхното прилагане. Реализирането на Общинския план за развитие представлява етапен процес, при който всяка финансова година може да се разглежда като отделна фаза. Именно поради това, мониторингът завършва с годишни оценки и доклади, които да послужат за корективни действия в следваща фаза/година.

Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на Общинския план за развитие цели осигуряването на ефективно изпълнение на плана, с оглед постигане на целите за интегрирано устойчиво местно развитие и ефикасно разходване на ресурсите за реализация на планираните дейности и проекти.

Предмет на наблюдението и оценката е изпълнението на целите и приоритетите на Общинския план за развитие на основата на резултатите от подготовката и изпълнението на мерките и проектите, включени в Програмата за реализация на плана.

ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение №1. Изпълнени проекти и дейности от Програмата за реализация на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик за периода 01.01-31.12.2019 г.

Приложение №1. Изпълнени проекти и дейности от Програмата за реализация на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик за периода 01.01-31.12.2019 г.													
	Наименование на приоритет, мярка, проект/дейност	Бюджет (хил. лв.)	Източник на финансиране (в хил. лв.)						Планиран бюджет (хил. лв.)	Изпълнение %	Бенефициент	Партньор	Статус на проекта
			Общински бюджет	Централен бюджет	Фондове на ЕС	Други източници	Частни инвестиции	Програма/Фонд					
	О Б Щ О:	27 527	2 913	4 511	18 627		1 475		97 748	28%			
Приоритет 1	Устойчиво развитие на туристическия сектор чрез разширяване на предлаганите туристически продукти и удължаване на туристическия сезон	9 358	795	1 257	7 306				23 894	39%			
Специфична цел 1.1.	Развитие на туризма с цел утвърждаване на община Балчик като курорт със специфичен облик и алтернатива на масовия морски курортен туризъм	8 915	352	1 257	7 306				16 263	55%			
Мярка 1.1.1.	Поддържане и подобряване на транспортната, комуникационна и друга инфраструктура на туризма	8 915	352	1 257	7 306				9 082	98%			
1	Подобряване на връзката на третични възли Мангалия и Балчик до TEN-T инфраструктура /Improving the connection of tertiary nodes Mangalia and Balchik to TEN-T infrastructure/	6 971		1 046	5 925			ТГС Румъния-България			Община Балчик	Община Мангалия	Текущ
2	Синергия на природата и културата – потенциал за развитие на транс-граничния регион	1 624	32	211	1 380			ТГС Румъния-България			Община Балчик	Община Мангалия - Румъния	Текущ
3	Поддържане на инфраструктура и зелени площи в туристическата програма	320	320					Общински бюджет			Община Балчик		Изпълнен
Мярка 1.1.2.	Развитие на интегрирани и конкурентоспособни туристически продукти								5 298	0%			
Мярка 1.1.3.	Промотиране и популяризиране на община Балчик като туристическа дестинация								1 783	0%			
Мярка 1.1.4.	Подобряване на информационно-туристическата база в общината								100	0%			
Специфична цел 1.2.	Развитие на алтернативен туризъм, с цел удължаване на туристическия сезон	443	443						7 631	6%			
Мярка 1.2.1.	Създаване на нови туристически продукти и обекти								85	0%			
Мярка 1.2.2.	Насърчаване на алтернативни видове туризъм								282	0%			
Мярка 1.2.3.	Подкрепа на предприемачеството в културните и творчески индустрии с акцент върху индустрията на фестивали и културни събития, визуалните и сценични изкуства, културното наследство	443	443						2 717	16%			
1	Традиционни празници в Балчик и селата, фестивали, пленери, изложби и други	443	443										
Мярка 1.2.4.	Проучване, консервиране и експониране на археологически и други обекти на КИН и развитие на прилежащата инфраструктура с цел превръщането им в обекти на масово посещение								4 532	0%			
Мярка 1.2.5.	Сътрудничество и партньорство в областта на туризма								15	0			
Приоритет 2	Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика, водеща до просперитет на населението в общината	6 019		212	4 332		1 475		7 013	86%			
Специфична цел 2.1.	Специфична цел 2.1. Създаване на условия за подобряване на икономиката в общината	402			342		60		2 384	17%			

Приложение №1. Изпълнени проекти и дейности от Програмата за реализация на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик за периода 01.01-31.12.2019 г.

	Наименование на приоритет, мярка, проект/дейност	Бюджет (хил. лв.)	Източник на финансиране (в хил. лв.)						Планиран бюджет (хил. лв.)	Изпълнение %	Бенефициент	Партньор	Статус на проекта
			Общински бюджет	Централен бюджет	Фондове на ЕС	Други източници	Частни инвестиции	Програма/Фонд					
Мярка 2.1.1.	Подобряване на условията за бизнес и насърчаване на предприемачеството в общината	402			342		60		2 244	18%			
1	Изпълняват се проекти по програмата "Иновации и конкурентоспособност"	227			193		34	ОПИК			"ВБЕ КОНТЕЙНЕРС" ЕООД		Текущ
2	Изпълняват се проекти по програмата "Иновации и конкурентоспособност"	175			149		26	ОПИК			"НОВЕЛ КОМ" ЕООД		Текущ
Мярка 2.1.2.	Привличане на инвестиции в общината								30	0%			
Мярка 2.1.3.	Подобряване на бизнес климата в общината – обособяване на бизнес пространства								100	0%			
Мярка 2.1.4.	Подобряване на административните услуги за бизнеса								10	0%			
Специфична цел 2.2.	Подкрепа за развитие на секторите на икономиката	5 617		212	3 990		1 415		8 629	65%			
Мярка 2.2.1.	Развитие на конкурентен аграрен сектор	49		5	44				2 390	2%			
1	Разширяване на земеделското стопанство	49		5	44			ПРСР			Бизнес организации		Текущ
Мярка 2.2.2.	Създаване на условия за пълноценно развитие на морската индустрия като сектор със самостоятелно значение и съдействаща за развитието на останалите икономически сектори в общината	5 568		207	3 946		1 415		2 239	249%			
1	„Ферма и риболовни за интензивно отглеждане на калкан (psetta maxima) в рециркуляционна система“	1 656		207	621		828				Бизнес организации		Изпълнен
2	Изпълнение на стратегия за BOMR на МИРГ Шабла-Каварна-Балчик	3 912			3 325		587	ПМДР			МИРГ-ШАБЛА-КАВАРНА-БАЛЧИК		Текущ
Приоритет 3	Качествена жизнена среда – изграждане, поддържане, модернизация на техническа инфраструктура, опазване на околната среда	8 442	934	2 384	5 124				44 882	19%			
Специфична цел 3.1.	Изграждане, поддържане и модернизация на техническата инфраструктура	7 736	228	2 384	5 124				30 699	25%			
Мярка 3.1.1.	Подобряване на съгласуваността между устройственото и стратегическо планиране на общината								290	0%			
Мярка 3.1.2.	Изграждане и подобряване на съществуващата транспортна инфраструктура	5 881	146	860	4 875				20 979	28%			
1	Рехабилитация на част от пътната мрежа на община Балчик, с оглед запазване и развитие на нейната пропускателна способност	5 735		860	4 875			ПРСР			Община Балчик		Текущ
2	Рехабилитация на улици в Балчик и селата	146	146								Община Балчик		Изпълнен
Мярка 3.1.3.	Модернизация на морската транспортна инфраструктура и разширяване на нейния капацитет в конкретни области (пристанищен товарооборот, рибарски и яхтени пристани)								1 000	0%			

Приложение №1. Изпълнени проекти и дейности от Програмата за реализация на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик за периода 01.01-31.12.2019 г.

	Наименование на приоритет, мярка, проект/дейност	Бюджет (хил. лв.)	Източник на финансиране (в хил. лв.)						Планиран бюджет (хил. лв.)	Изпълнение %	Бенефициент	Партньор	Статус на проекта
			Общински бюджет	Централен бюджет	Фондове на ЕС	Други източници	Частни инвестиции	Програма/Фонд					
Мярка 3.1.4.	Развитие и доизграждане на ВиК инфраструктурата	1 499		1 499					2 507	60%			
1	Разширяване и рехабилитация на ВиК мрежа на с. Оброчище	1 499		1 499				ПУДООС			Община Балчик		Текущ
Мярка 3.1.5.	Развитие на енергийната инфраструктура								4 995	0%			
Мярка 3.1.6.	Развитие инфраструктурата на информационното общество	30			30								
1	WiFi4EU	30			30								Текущ
Мярка 3.1.7.	Благоустройство на селищната среда, включително и на територията на селата	326	82	24	220				928	35%			
1	Основен ремонт в СУ „Христо Ботев“ гр.Балчик и водогреен котел за ДГТ гр.Балчик	32	32								Община Балчик		Изпълнен
2	Асансьорна уредба за осигуряване на достъп в читалище с.Кранево	49	49								Община Балчик		Изпълнен
3	Портал на парка в с.Соколово	1	1								Община Балчик		Изпълнен
4	Изграждане на парк в гр. Балчик	244		24	220			ПРСР			Община Балчик		Текущ
Специфична цел 3.2.	Опазване на околната среда	706	706						14 183	5%			
Мярка 3.2.1.	Мониторинг на свлачищни и абразивни процеси в общината. Продължаване на мерките за укрепване на съществуващите свлачища и ограничаване на абразията								1 944	0%			
Мярка 3.2.2.	Подобряване на инфраструктурата за управление на отпадъците	706	706						12 239	6%			
1	Обезвреждане на отпадъци в претоварна станция Балчик и регионално депо Стожер	706	706								Община Балчик		Текущ
Приоритет 4	Развитие на човешките ресурси и социално сближаване – образование и обучение, здравеопазване, пазар на труда, социални услуги и интеграция на уязвими групи	3 427	1 181	617	1 629				21 200	16%			
Специфична цел 4.1.	Подобряване на достъпа на населението до качествено образование и повишаване на образователното равнище	438		66	372				3 186	14%			
Мярка 4.1.1.	Осигуряване на достъпно и качествено образование и намаляване процента на преждевременно напусналите образователната система	438		66	372				3 136	14%			
1	Заедно можем	438		66	372			ОПНОИР			Община Балчик		Изпълнен
Мярка 4.1.2.	Обвързване образователната система с пазара на труда								50	0%			
Специфична цел 4.2.	Подобряване на качеството на предлаганите здравни и социални услуги	2 989	1 181	552	1 256				18 014	17%			
Мярка 4.2.1.	Укрепване и разширяване на системата за здравно обслужване в общината								4 371	0%			
Мярка 4.2.2.	Подобряване на спортната материална база в общината	1 273	1 181	14	78				10 366	12%			

Приложение №1. Изпълнени проекти и дейности от Програмата за реализация на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик за периода 01.01-31.12.2019 г.

	Наименование на приоритет, мярка, проект/действие	Бюджет (хил. лв.)	Източник на финансиране (в хил. лв.)					Планиран бюджет (хил. лв.)	Изпълнение %	Бенефициент	Партньор	Статус на проекта
			Общински бюджет	Централен бюджет	Фондове на ЕС	Други източници	Частни инвестиции	Програма/Фонд				
1	Финансиране на футболни и други спортни клубове, поддръжка на спортните бази	1 181	1 181							Община Балчик		Изпълнен
2	Изграждане и оборудване на мултифункционална спортна площадка в гр. Балчик	92		14	78			ПРСП		Община Балчик		Текущ
Мярка 4.2.3.	Повишаване на трудовата заетост и усвояване на нови професионални умения от работната сила	472		351	121				1 022	46%		
1	Обучения и устойчива заетост	142		21	121			ОПРЧР		Бизнес организация		Текущ
2	Социално подпомагане на хора в нужда по Споразумение от 03.01.2019 г. между Агенция за социално подпомагане и Община Балчик във връзка с чл.19 от ПМС №344 от 21.12.2018г. за изпълнение на държавния бюджет на Република България за 2019 и ПМС №320 от 20.12.2018г.	322		322				ПМС, чрез АСП		Община Балчик		Изпълнен
3	Регионална програма за заетост на Област Добрич - 2019 г.	8		8				АЗ чрез ДБТ-Добрич		Община Балчик		Изпълнен
Мярка 4.2.4.	Подобряване качеството на живот на хората в неравностойно положение, чрез упражняване на правото им на труд и превенция на социалната изолация	688		103	585				608	113%		
1	Подобряване достъпа до социални услуги и до по-добра пригодност за заетост в община Балчик	372		56	316			ОПРЧР		Община Балчик		Текущ
2	Насърчаване на достъпа до заетост на уязвими групи от община Балчик	316		47	269			ОПРЧР		Община Балчик		Изпълнен
Мярка 4.2.5.	Разширяване на мрежата от социални услуги за подкрепа на уязвими групи от обществото	556		83	473				1 642	34%		
1	Осигуряване на топъл обяд на най-нуждаещите се лица от община Балчик	20		3	17			ОПХ		Община Балчик		Изпълнен
2	Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания в общините Балчик, Каварна, Шабла	287		43	244			ОПРЧР		Община Балчик		Текущ
3	Достъп до заетост за търсещите работа, неактивните и трайно безработни лица в община Балчик	249		37	212			ОПРЧР		Община Балчик		Текущ
Мярка 4.2.6.	Прилагане и развитие на принципа на партньорството и междусекторното сътрудничество в социалната политика								5	0%		
Приоритет 5	Изграждане на ефективна администрация в услуга на гражданите и бизнеса	281	3	42	236				759	37%		
Специфична цел 5.1.	Повишаване на административния капацитет на местната администрация в процеса на предоставяне на услуги за гражданите и бизнеса	3	3						118	3%		
Мярка 5.1.1.	Подобряване на функционирането на общинската администрация с оглед повишаване ефективността на местното самоуправление и качеството на предоставяните услуги за населението и бизнеса в общината	3	3						118	3%		
1	Компютърна конфигурация и скенер	3	3							Община Балчик		Изпълнен
Специфична цел 5.2.	Ефективна администрация в процесите на стратегическо планиране, управление на проекти и осъществяване на партньорства	278		42	236				641	43%		

Приложение №1. Изпълнени проекти и дейности от Програмата за реализация на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик за периода 01.01-31.12.2019 г.

	Наименование на приоритет, мярка, проект/дейност	Бюджет (хил. лв.)	Източник на финансиране (в хил. лв.)						Планиран бюджет (хил. лв.)	Изпълне ние %	Бенефициент	Партньор	Статус на проекта
			Общински бюджет	Централен бюджет	Фондове на ЕС	Други източници	Частни инвестиции	Програма/ Фонд					
Мярка 5.2.1.	Развитие на капацитета на администрацията за стратегическо планиране и подобряване на общинското управление								276	0%			
Мярка 5.2.2.	Партньорство с органите на държавно управление и ефективно регионално сътрудничество със съседните общини в области от взаимен интерес (алтернативни видове туризъм, агробизнес, подготовка на кадри и др.	278		42	236				365	76%			
1	"Мрежа за интелигентно сътрудничество на Черноморските общини в трансграничния регион" ("Network for smart cooperation of Black Sea communities in the cross-border region", Приоритетна ос 5 "Ефикасен регион"	278		42	236			ТГС Румъния - България			Община Балчик	Община Наводари	Изпълнен

Източници на информация: Община Балчик, ИСУН 2020.